

ПОЛИТИКИН ЗАСТАВНИК

1
ДИНАР

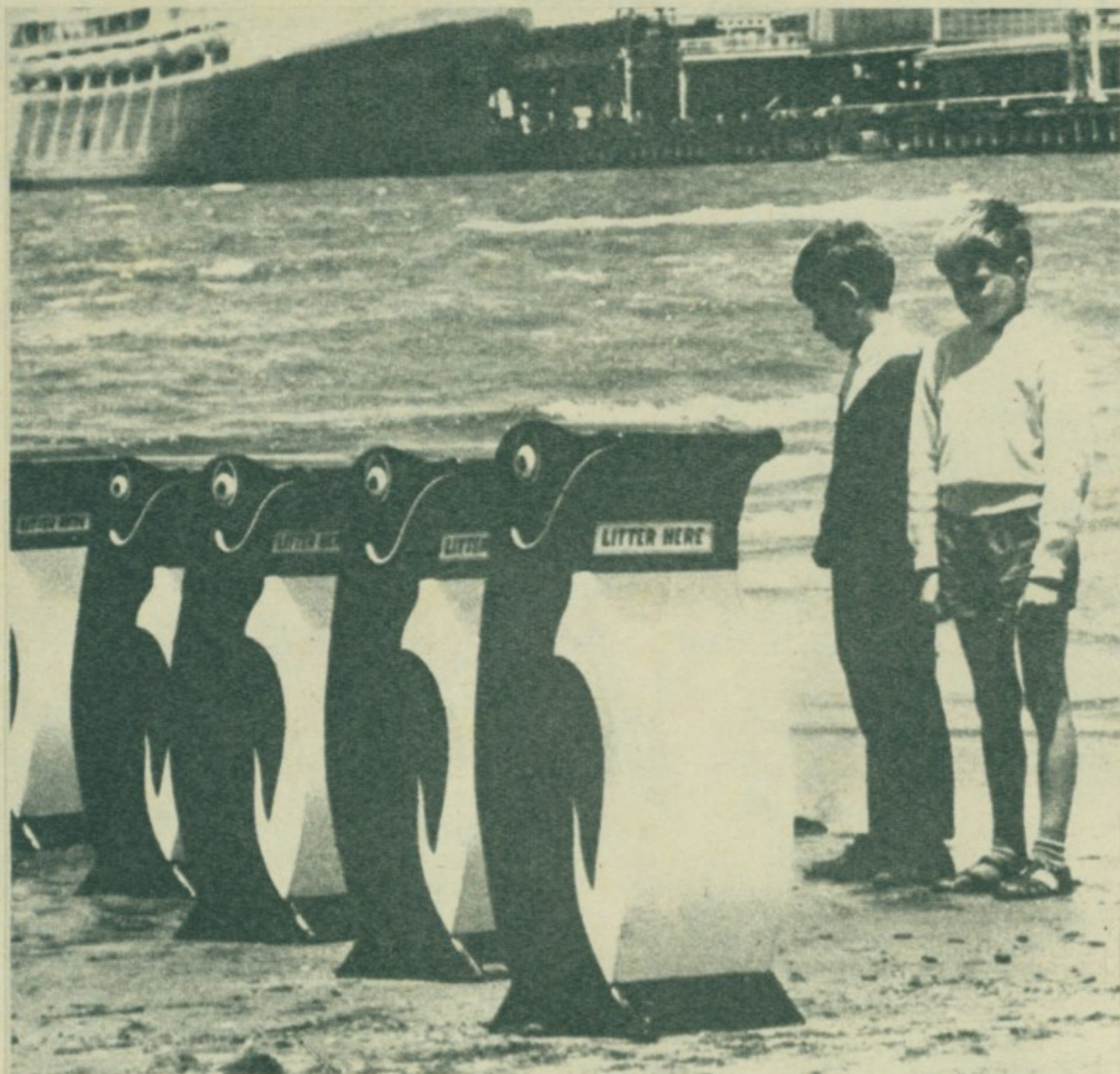
ГОДИНА
XXX
БРОЈ
898
14. III 1969.

ГДЕ
КО

ЖИВИ

У
АФРИЦИ

ПИНГВИНИ НА ПЛАЗИ. — Ово нису прави пингвини већ корпе за отпатке у облику пингвина које су постављене на плажама у великом аустралијском граду Мелбурну где лето још траје. Откада су ове „птице у фраку“ постављене, на плажама готово више нема отпадака јер их деца скупљају и с великим уживањем убацују у широм отворене кљунове незаситих пингвина.

СПАСОНОСНА МАСКА. — Такмичења за национална и међународна првенства у хокеју на леду одржавају се у многим земљама. За старијима су се повели и млађи, они који тек сањају да уђу у неки прави тим. Дванаестогодишњи Канађанин Кевин Ноел доживео је недавно ледено крштење: плочица га је ударила посред лица и да није било заштитне маске остао би без предњих зуба.

Веровати или не!

ЖЕНЕ

ИЗ ЛАТУРА, У ФРАНЦУСКОЈ ПОКРАЈИНИ ОВЕРЊИ, НОСЕ ПРЕКО МАРАМА ШИРОКЕ ТРАКЕ У ЗНАК СЕЛАНА НА ЖЕНЕ ИЗ ЊИХОВОГ СЕЛА КОЈЕ СУ ПРЕ 1200 ГОДИНА КАМЕЊЕМ ПОУБИЈАЛЕ ЈЕДНУ МЕТУ САРАЦЕНА А ЗАТИМ ПОСКИДАЛЕ С ЊИХОВИХ ШЛЕМОВА КОЖНЕ ПОДБРАДНИКЕ И СТАВИЛЕ ИХ СЕБИ НА ГЛАВУ.

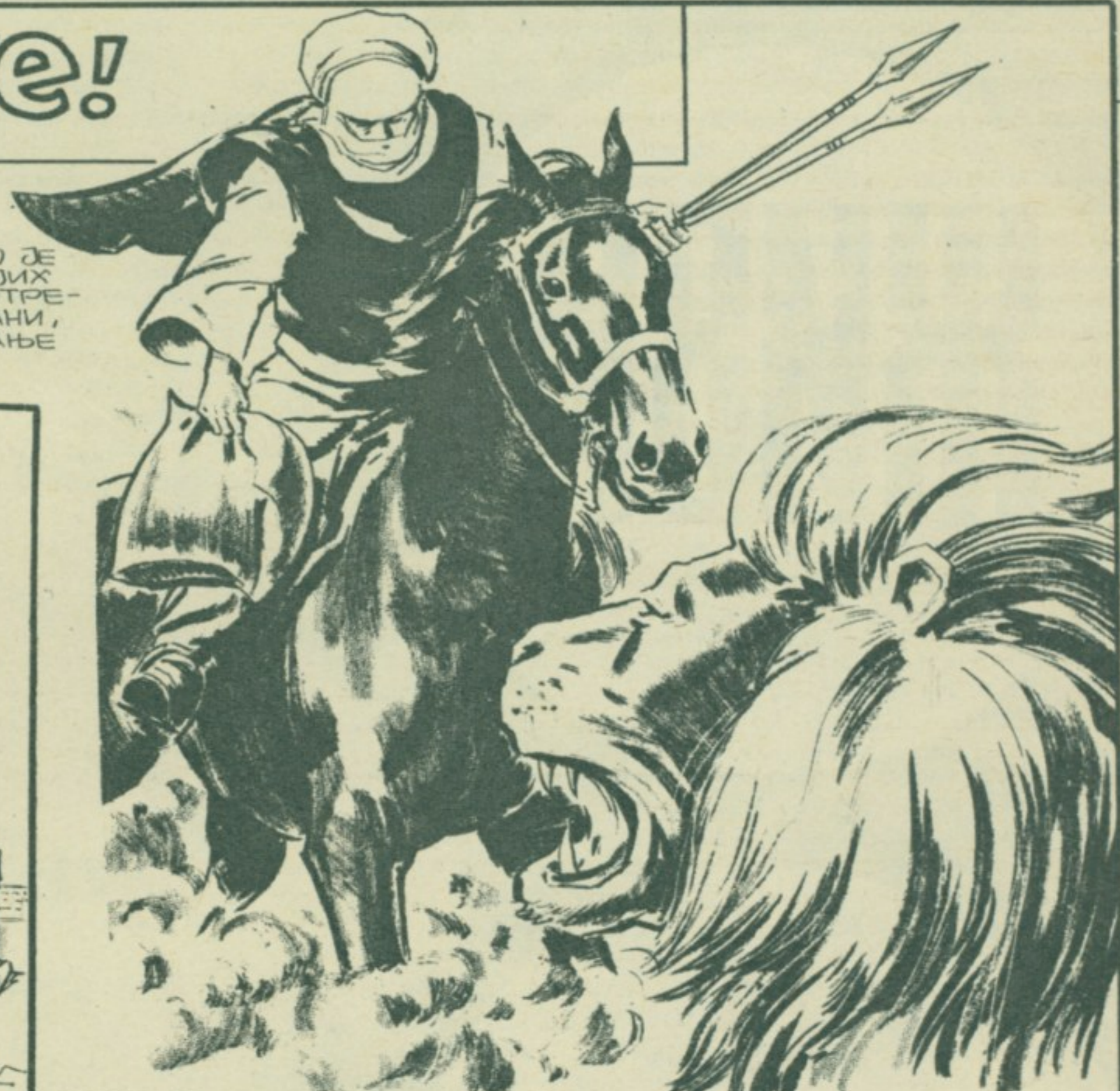
БУДИНА РУКА

ВРЕТА ЛИМУНА КОЈИ РАСТЕ У КИНИ, ДОБИО ЈЕ ИМЕ 350Г 350Г ОВОДИХ "ПРЕСТИЖУ". НЕ УПОТРЕБЉАВА СЕ У ИСХРАНИ, ВЕћ ЗА ОСВЕЖАВАЊЕ ВАЗДУХА У КУЉАМА.

ЗВОНА

НА ТОРЊУ ХРАМА У СЕЈКЕНЦИГУ (ЈАПАН) ОД 1314. ГОДИНЕ ДО ДАНАС УОЧИ СВАКЕ НОВЕ ГОДИНЕ УДАРЕ 108 ПУТА КАО ОПОМЕНА ГРАЂАНИМА ДА СЕ ЧУВАЈУ ГРЕХА, ЈЕР ЈАПАНЦИ ВЕРУЈУ ДА ПОСТОЈИ ТАЧНО 108 РАЗНИХ ЛУДСКИХ ГРЕХОВА.

НАЈСМЕЛИЈИ ЛОВЦИ НА СВЕТУ!

ТУАРЕГИ, КОЈИ ЖИВЕ У САХАРИ, ОДЛАЗЕ У ЛОВ НА ЛАВОВЕ НА КОЊИМА И НАОРУЖАНИ С ПОНЕКОЛИКО КРАТКИХ КОПАЛА И ЈЕДНИМ КОЖНИМ ЗАСТУЧЕТОМ! КАД ЛАВ НАСРНЕ НА ЛОВЦА, ОБАВ МУ УБАЦИ ЗАСТУЧЕ У ОТВОРЕНЕ ЧЕЉУСТИ А ЗАТИМ ГА УБИВА КОПЛЕМ.

МРАВИ-ПЕКАРИ

ЛУМЕ ПЛОУВАЧКУ КОЈА ЖИТНА ЗРНА ПРЕТВАРА У ТЕСТО.

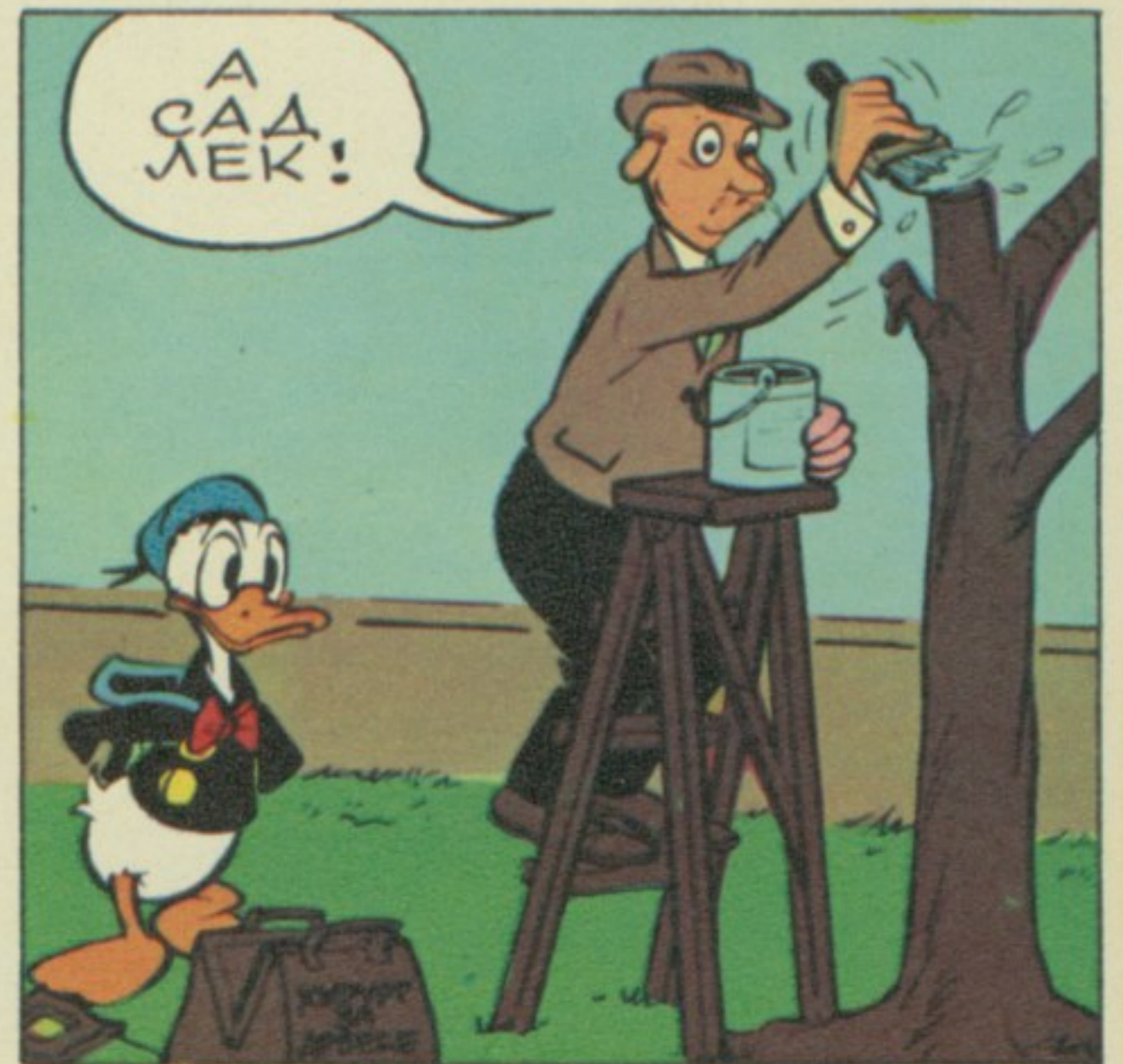
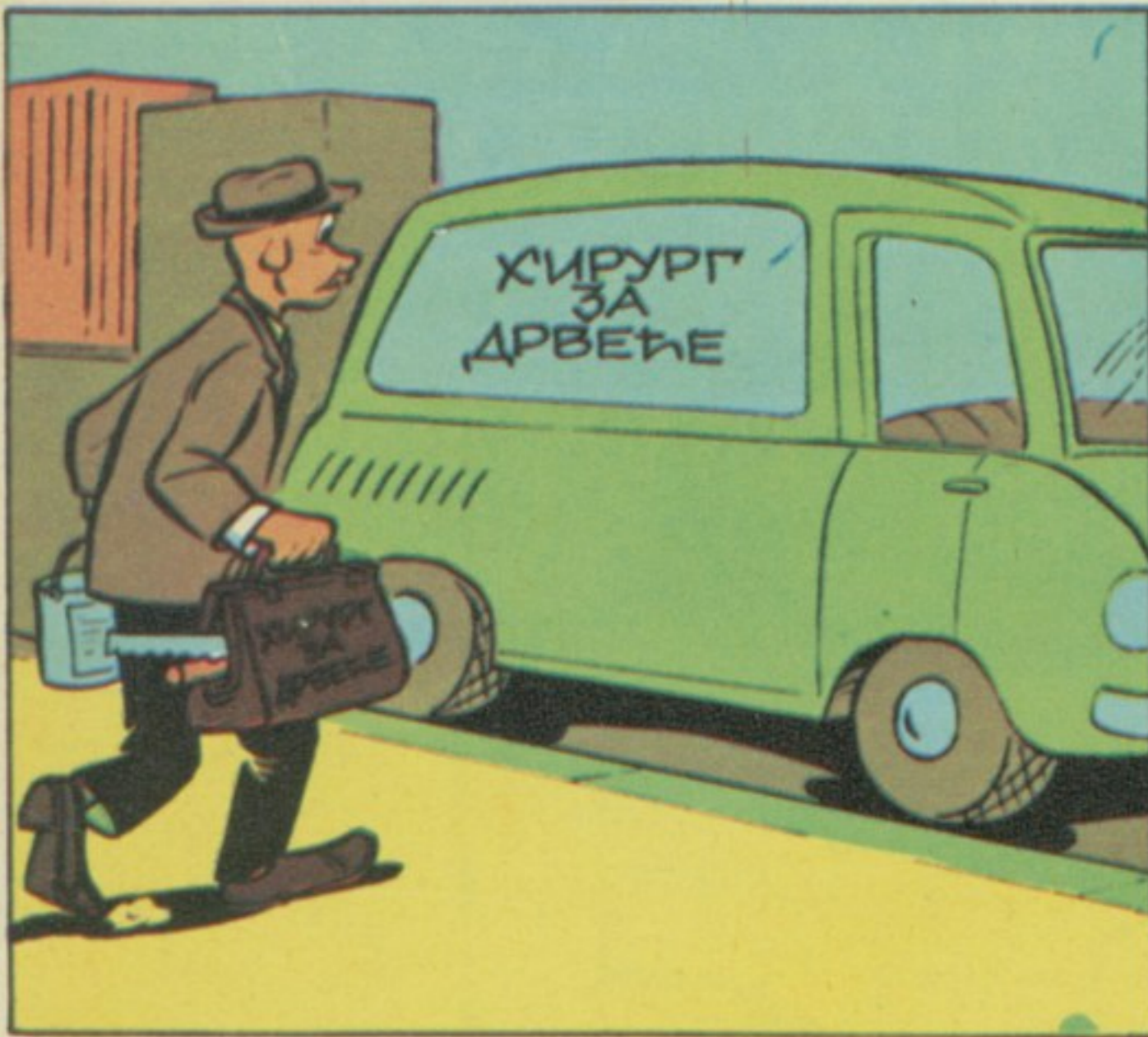

ВЕЛИКИ ЛОВ

ШТУКА ДУГАЧКА 1,5 МЕТАР КОЈУ ЈЕ НА УДИЦУ УЛОВИЛА АЛИСА ПРАТ ИЗ ГРЕНЕЛ ДЕНЕДА (САД) УПРАВО ЈЕ ПРЕ ТОГА ПРОГУТАЛА ЈЕДНУ МАЊУ ШТУКУ У ЧИЈОЈ ЈЕ УТРОВИ НАВЕН ЈЕДАН ГРЕЧ.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

ГДЕ КО ЖИВ

1. БУДУЩИ

2. ВАНУСИ

3. ТУАРЭМИ

4. АДАНТИ

5. ...

6. БУДУЩИ

7. СЕМИТЪ АНИ (АРАБИ)

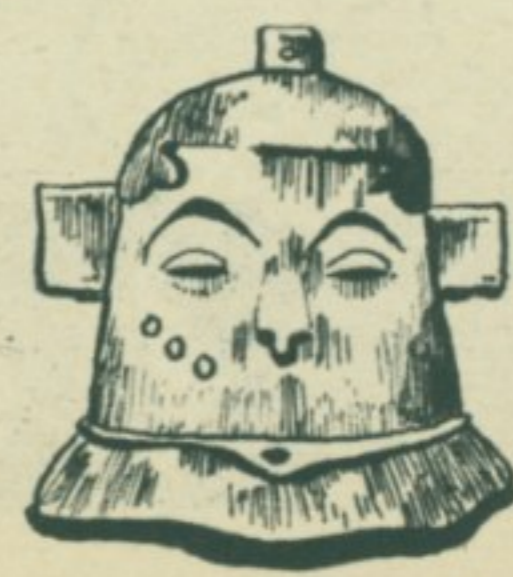
8. НИГЕРИЕ

9. ХАУСА

10. ЕТИОПИЯНИ

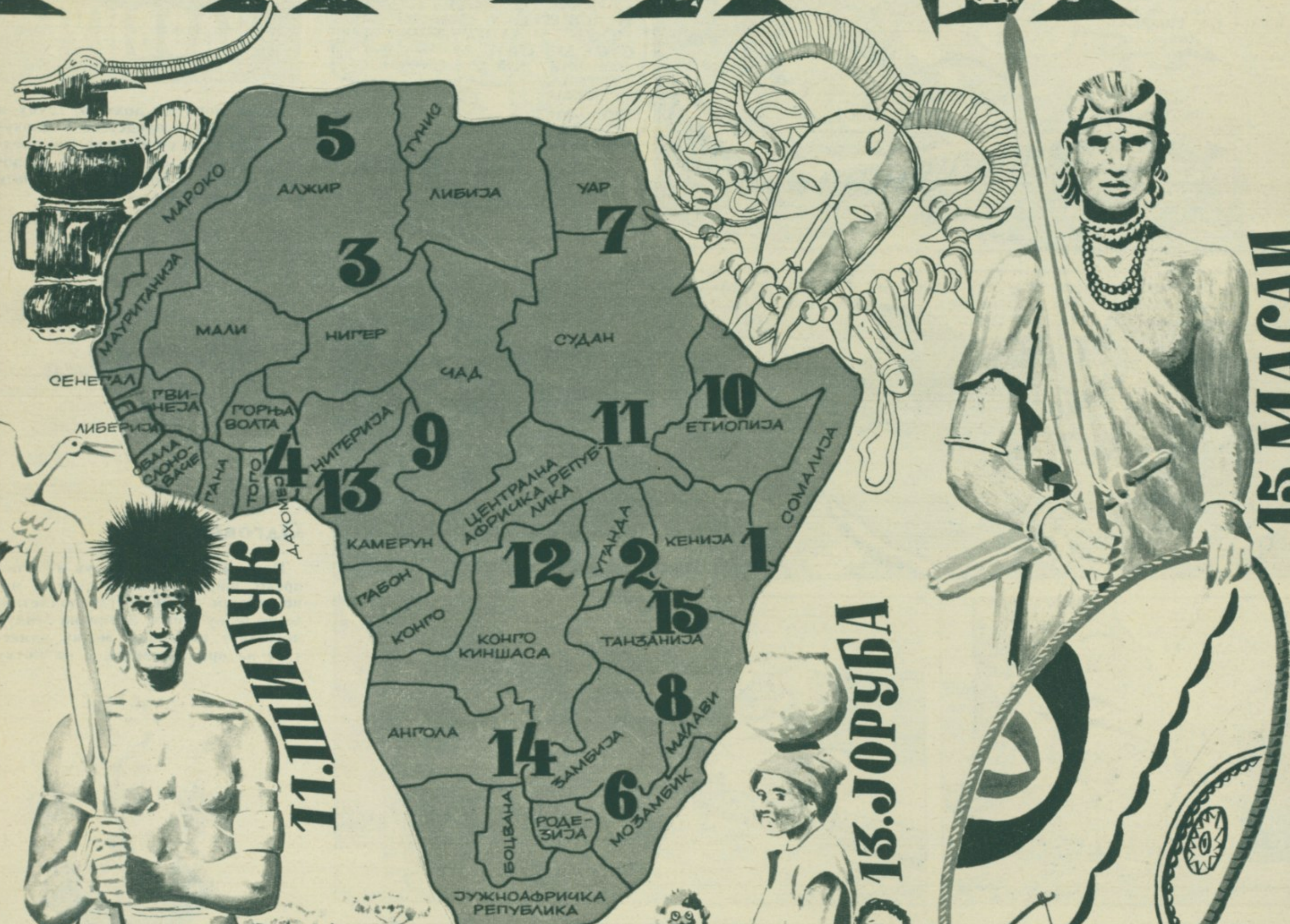

ИУАФРИКА

5. АРАВИ

15. МАСАИ

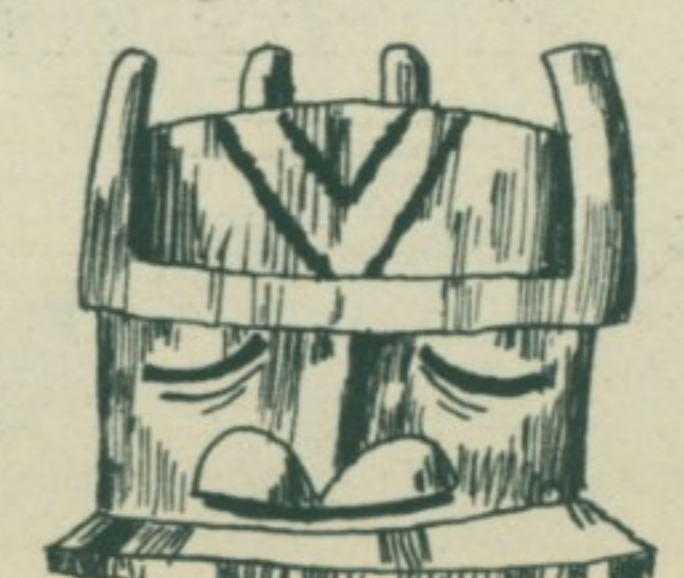
11. ШИМБЕЈИ

13. ЈОРУБА

12. ШИМБЕЈИ

14. БУШМАНИ

ДУХ ИЗ ПАПУЧА

О, ПРЕДИВНИ... КАД ВАС САМО УГЛЕДАМ, СРЦЕ МИ ЗАДРХТИ ОД МИЛА, А ВАШЕ РЕЧИ СУ ПЕСМА СЛАВУ-ЈА...

ЗНАМ ДА СИ МИ ОДАН, ДОБРИ МОЈ ИЗНОГУДЕ! ПРОЧИТАЈ МИ ОВО ПИСМО!

"МОЈ ДРАГИ КАЛИФЕ И ПРИЈАТЕЉУ, БИЉУ БЕС-КРАЈНО СРЕЉАН АКО ПРИМИТЕ МОЈ ПОЗИВ И ДОБЕТЕ У ЗВАНИЧНУ ПОСЕТУ МОЈОЈ ЗЕМЉИ. СУСЕДИ СМО И ТРЕБА ЧЕШЉЕ ДА СЕ ВИБАМО." ПОТПИС: СУЛТАН ПУЛМАНКАР!

ЉУБАЗНО ОД ЊЕГА, АЛ' ПУТОВАЊЕ МЕ ЗАМАРА! ТРЕБА УЧИВНО ОДВИТИ...

ПОШТОВАНИ И СТРАШНИ СУЛТАН ПУЛМАНКАР... ЗАНИМАЈВО...

НИПОШТО! ПРИХВАТИЋЕТЕ ПОЗИВ! ПУТОВАЊЕ ЋЕ ВАМ ПРИЈАТИ!

АЛИ...

НЕМАЈТЕ БРИГЕ! ЈА ЋУ СВЕ УРЕДИТИ! ПРТЉАГ, ПОКЛОНЕ, ГОВОР... СВЕ!

РАЗУМЕШ, ДИЛАТ ЛАРАТЕ, ВЕРНИ МОЈ СЛУГО! СУЛТАН ПУЛМАНКАР ЈЕ СТРАШНО МОЉАН! КАД СЕ ОН НАЉУТИ... ОДМАХ РАТУЈЕ... А КАД РАТУЈЕ, ОН ПОВЕЉУЈЕ!

А КАД ПОБЕДИ, ОН ПОБЕЂЕНОГ ВЛАДРА СТРАПА У КАВЕЗ! А КАД НАШ КАЛИФ БУДЕ У КАВЕЗУ... НОВИ КАЛИФ БИЉУ... ЈА!

ПОЧЕЛЕ СУ ГРОЗНИЧАВЕ ПРИПРЕМЕ...

ПРТЉАГ ЈЕ СПРЕМАН!

ЧУЈТЕ, ГОСПОДАРУ...

САМО НЕДОСТАЈЕ КАЛИФОВ НЕСЕР!

ГАДЕ ЈЕ НЕСЕР?! КАЛИФ НЕ МОЖЕ БЕЗ ЊЕГА!

ЕВО ГА!

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ, НА ВЕЛИКОМ СЛОНОДРОМУ, СУЛТАН ПУЛМАНКАР ОЧЕКИВАО ЈЕ СВОГ ГОСТА...

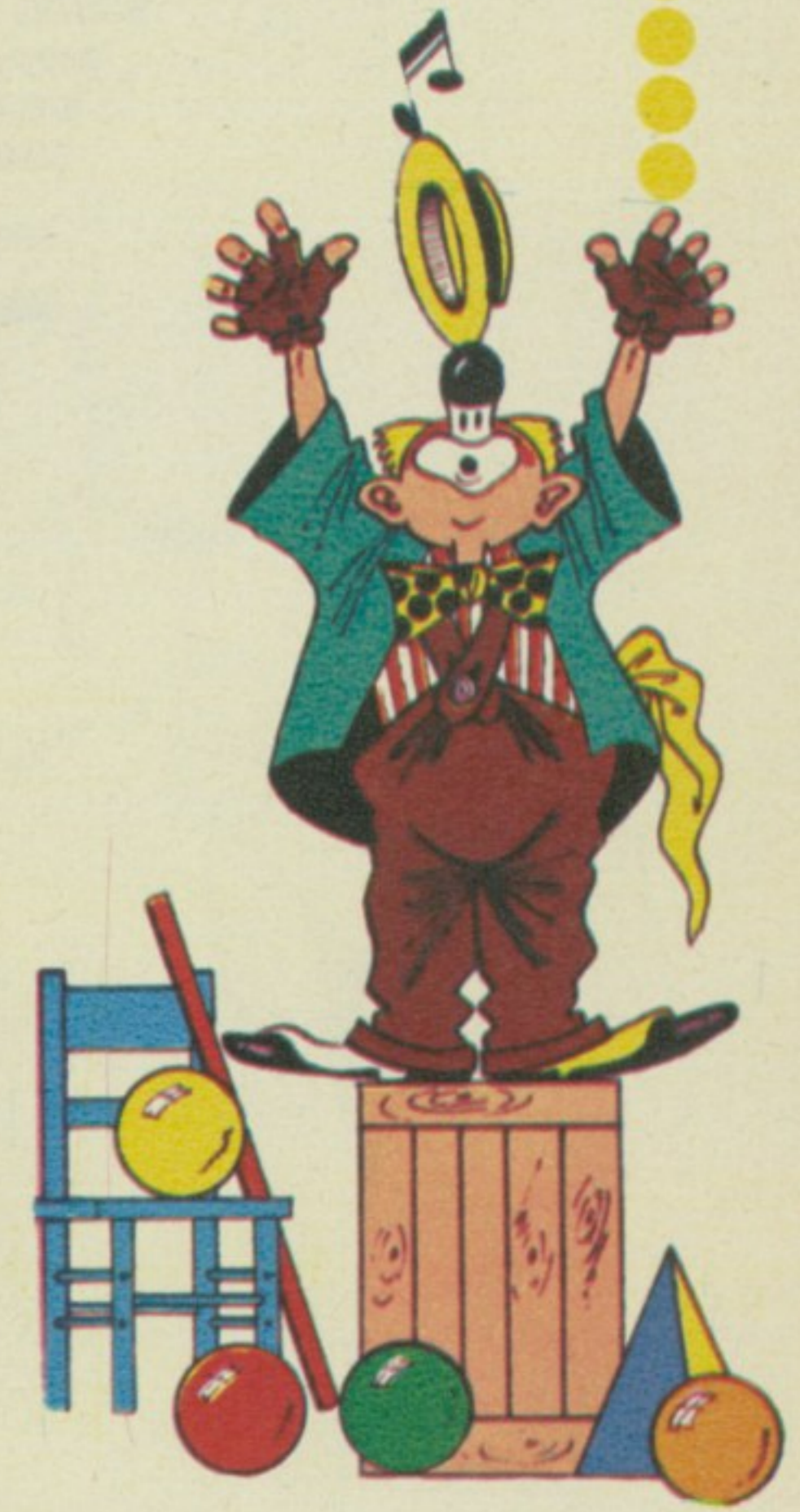
ПОМОЗИТЕ КЛОВНУ!

Кловн мора да дохвати трубу и огласи почетак представе у циркусу, а при руци су му само ови предмети. Може ли он некако да их дореша и досегне до трубе? Помучите се мало и помогите кловну.

Одговор:

Поставите најпре сандук и то преко, широм страном доле, а испод сваког његовог угла подметните по једну допту. Затим на сандук поставите пирамиду, мотку наместите на врх пирамиде, а на мотку

једну ногу столице. На крају, нека кловн седне на столицу и труба је у сигурним рукама.

Све то није неизводљиво јер је кловн и акробата. А можда ви имате и неки бољи начин како да кловн стигне до трубе?

КАКО СУ ПРОДАВАНИ КРАЉЕВИ

На повратку из трећег крсташког рата, 1192. године, енглески краљ Ричард Лавово Срце био је заробљен у Бечу. За робило га је аустријски војвода Леополд. Да би му вратио слободу, затражио је од Енглеске откуп од 150.000 марака: 100 хиљада за државну касу и 50.000 лично за себе. (данашња вредност око 6 милијарди старих динара). Две године провео је Ричард Лавово Срце у замку Диренштаг на Дунаву чекајући да у Енглеској прикупе новац за његов откуп.

Новац је прикупљан у целој земљи: све дажбине и

порези на приходе и имања вишеструко су повећавани. Цела свота није могла да буде прикупљена, али је Леополд учинио попуст и пустио свог краљевског колегу после прве исплаћене рате. Ричард се вратио у Енглеску и да би скупио другу рату почео је новчано да кажњава све оне који су за време његовог одсуства подржавали његовог брата краља Џона Рђавог који је желео да седне на енглески престо.

За време стогодишњег рата у бици код Поатијеа, која се 1356. године водила између Француза и Енглеца, био је заробљен француски

краљ Жан Добри. Њега је, како су забележили хроничари, опколила гомила ратника који су стали између себе да се свађају око тога ко ће га заробити. „Господо, господо — обратило им се краљ — не свађајте се! Ја сам толико велики владар да вас све могу учинити богатим!“ Краљ се најзад предао витезу сер Денису од Сент Омера али није дуго остао његов заробљеник. Заповедник енглеске војске Едвард, звани Црни Принц, откупио је од сер Дениса његовог краљевског заробљеника за 2.000 ноблеа (данашња вредност око 2 милиона старих динара)

да би га касније одвео у Енглеску и тамо препродао свом оцу краљу Едварду III за данашњих 60 милиона старих динара.

После три и по године сукоба између Енглеске и Француске био је толико заглашен да је француском краљу било дозвољено да се врати у своју ратом опустошену земљу — уз откуп, разуме се. Према погодби Жан Добри је за своју слободу морао да плати 600.000 круна у шест годишњих рата. Уз то, тројица његових синова морали су да остану у Енглеској као залога. Док је Жан покушавао да скупи ту огромну суму, један од

његових синова-таоца је по бегао. Француски краљ је сматрао да му част налаже да се врати у Лондон и заузме синовљево место. У Лондону је и умро, 1364. године.

У време када је Жан Добри био доведен у Лондон тамо се већ 11 година налазио још један заробљеник његовог ранга: шкотски краљ Давид II. Њега је 1346. заробио у једној бици Џон Копленд, племић нижег ранга из Нортумбленда. За то је Копленд добио од енглеског двора виши племићки степен, по 1,5 милион старих динара годишње све док не нађе „најближе кући својој погодну земљу за обделавање у истој тој вредности“ и доживотну пензију од наших 300.000 динара. То је све представљало, у данашњем новцу, приход од око 60 милиона динара годишње.

Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ОБУЦИТЕ КИКУ

ПРАВИЛА ИГРЕ

- 1** Изрежи и залепи на дописницу цртеж КИКЕ БИБИЋ.
- 2** Кад се лепак осуши, оловком лагано нацртај одећу преко цртежа. Одећу одабери да Кика лепо изгледа кад иде на пијаци, у позориште, у ресторан на вечеру, итд. (Види примере али их не копирај!)
- 3** Разнобојним темперама попуни цртеж. Обоји пажљиво и лице и руке.
- 4** На другој страни дописнице напиши читко своју адресу. Пошаљи дописницу одмах на адресу: „Политички забавник“, Београд Македонска 29.

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

НАГРАДЕ:

- 1** 3 ТРАНЗИСТОРА
МАРКЕ »БЕЛСОН«
- 2** 5 СЛАТКИХ ПАКЕТА ИЗ
АСОРТИМАНА ФАБРИКЕ
ЧОКОЛАДЕ »ЗВЕЧЕВО«

НАПРЕД ЦИНИ!

Све је почело месец дана раније кад је спортски уредник „Дејли њуза“ из Енкориџа на Аљасци замолио уредништво познатог америчког листа „Илустровани спорт“ да се прими покровитељства над светским шампионатом 1966. године у трци псећих запрега, који се одржавао у Енкориџу. Жарко сам жедела да упознам овај најнапорнији спорт на свету и због тога сам хитним телеграмом питала главног уредника да ли могу да учествујем у трци. Разуме се да сам прећутала како још од детињства нисам села у санке.

Мој предлог га је одушевио и ја сам примљена као двадесет други учесник трке. И, наравно, једина жена. Конкуренција није била за потцењивање: сви моји будући противници већ су раније учествовали на светским шампионатима а четворица су по два пута били и прваци света.

Главачке у снег

Чим сам стигла на Аљаску, обратила сам се познатом дресеру запрежних паса Ерлу Норису који је пришао да ми да једну своју запрегу и одржи ми неколико часова извођење. Ерл ме је одмах одвео на своју фарму „Пас који завија“ на којој одгаја и дресира преко 200 паса. Око куће протире се површина од 250 хектара дивље шуме — Ерлов терен за дресуру.

Ерл Норис је упрегао три пса и рекао ми:

— Ја ћу да пођем испред вас а ви ме само пратите. Тако ћу лако моћи да ухватим псе ако их случајно изгубите.

— Како могу да изгубим псе? — упитала сам запрепашћено.

— Па, они јако вуку и ако се не држите довољно

снажно могу да вам побегну и наставе у шуму. Догађа се да их више никада и не ухватите.

Стала сам на санке и чврсто ухватила дршку. Санке су биле тешке 27 килограма, направљене од лаких брезових летова међусобно спојених рамењем од зелене коже. Салинци, дугачки 2,5 метра и потковани танком челичном траком, носили су ову конструкцију. Ножна кочница, у ствари обична плочица која се активирала једноставним притиском, налазила се између салинаца, а такође и тешка кука од гвозђа дугачка 30 сантиметара, помоћу које се заустављала цела запрега.

— Притисните кочницу из све снаге и истовремено се нагните и извадите куку из снега. Пси ће снажно повући, па морате стално да држите ногу на кочници.

Радила сам онако како ми је саветовао. Чим се кука мало подигла из снега санке су нагло поскочиле. Пси су журнули напред и ја сам полетела кроз снежне облаке док ми је мирис боровог мишовао лице. Одједном, нашла сам се у мору снега. Било га је свуда: у коси, очима, носу, устима. Заронила сам главом у смет који ме је покрио као талас и то баш у тренутку када сам мислила да на свету не постоји ништа лакше ни пријатније од управљања псећом запрегом. Када сам се најзад извукла из снежног загрљаја, имала сам шта и да видим: санке су удариле у једно дрво док су пси као бесни вукли сваки на своју страну. Средњом, био је ту Ерл.

— Пренели сте тежину на погрешну страну — рекао ми је. — У кривини при заокрету тежина тела даје санкама равнотежу. То је веома једноставно, видећете и сами.

ХРАБРА НОВИНАРКА, КОЈА ОД ДЕТИЊСТВА НИЈЕ СЕЛА НА САНКЕ, ОДЛУЧИЛА ЈЕ ДА УЧЕСТВУЈЕ У НАЈТЕЖОЈ ТРЦИ НА СВЕТУ, ПРЕКО ЛЕДА АЉАСКЕ

Замало да нисам заплакала

Следећих дана вежбала сам од ране зоре. Било је то право мучење. Сто пута сам летела кроз ваздух главом напред, падала на раме, бок или лакат — пси су ме вукли по леду и снегу док сам лежала на леђима, потрбушке, коленима, али и поред болова, модрица и отока запрегу нисам испуштала из руку. Осећала сам да је Ерл задовољан мада ништа није говорио.

Поред управљања морала сам да научим и да говорим са псима. Када возите псећу запрегу, да би вас пси слушали, једино ваше оружје је глас. „Ји“ значи десно, „хаох“ је лево а „оах“ стој. Али, то треба рећи веома убедљиво да би вас паметан ескимски пас послушао.

Четвртог дана тренирања изгубила сам запрегу. Лежећи на стази ударала сам од беса песницама по леду и замало нисам заплакала. Клепа сам се у себи да више никада нећу сести у ту глупу запрегу и ломатати се по којекаквим Аљаскама.

Важно је борити се

Уочи саме трке ухватила ме је страховита нервоза. Целе ноћи нисам ока склопила, а болела ме је и нога коју сам повредила на последњем тренингу.

И одједном је било 13 часова и 15 минута и ја сам се створила на старту. Старт и циљ налазили су се

у самом центру града, у IV Авенији, која је била пуна света. Трчкачка писта била је дугачка 40 километара и водила је преко залеђених потока, језера и река, кроз ледену ветром шибану пустињу. Ову стазу, једну од најтежих на свету, требало је прећи три пута за три дана и тек тада се проглашавао победник.

Знак за почетак трке чула сам као у сну: моји пси, пет снажних ескимских паса, журнули су право кроз авенију. Ипак сам успела да чујем узвике из гомиле:

— Напред, Цини! Не дај се!

Очигледно је да сам у Енкориџу била веома популарна!

Знала сам да ћу, уколико случајно паднем, тешко успети да устанем и наставим трку због своје повређене ноге. „Не форсирај, говорила сам себи, можда ћеш уштетити два три минута, али ћеш онда пасти и изгубити све. Најважније је остати и стићи на циљ.“

Тако сам журила даље док су ме остали такмичари претизали.

Првога дана стигла сам на циљ за два часа 23 минута и 23 секунде. Време победника било је један час, 37 минута, 33 секунде. Ја сам стигла последња, потукавши рекорд у спорости, али су тројица испала из такмичења: један је изгубио контролу над запрегом и улетео у гомилу а двојица су пала и повредила се.

Другога дана било је још више гледалаца. И овога пута сви су ме прошли и већ

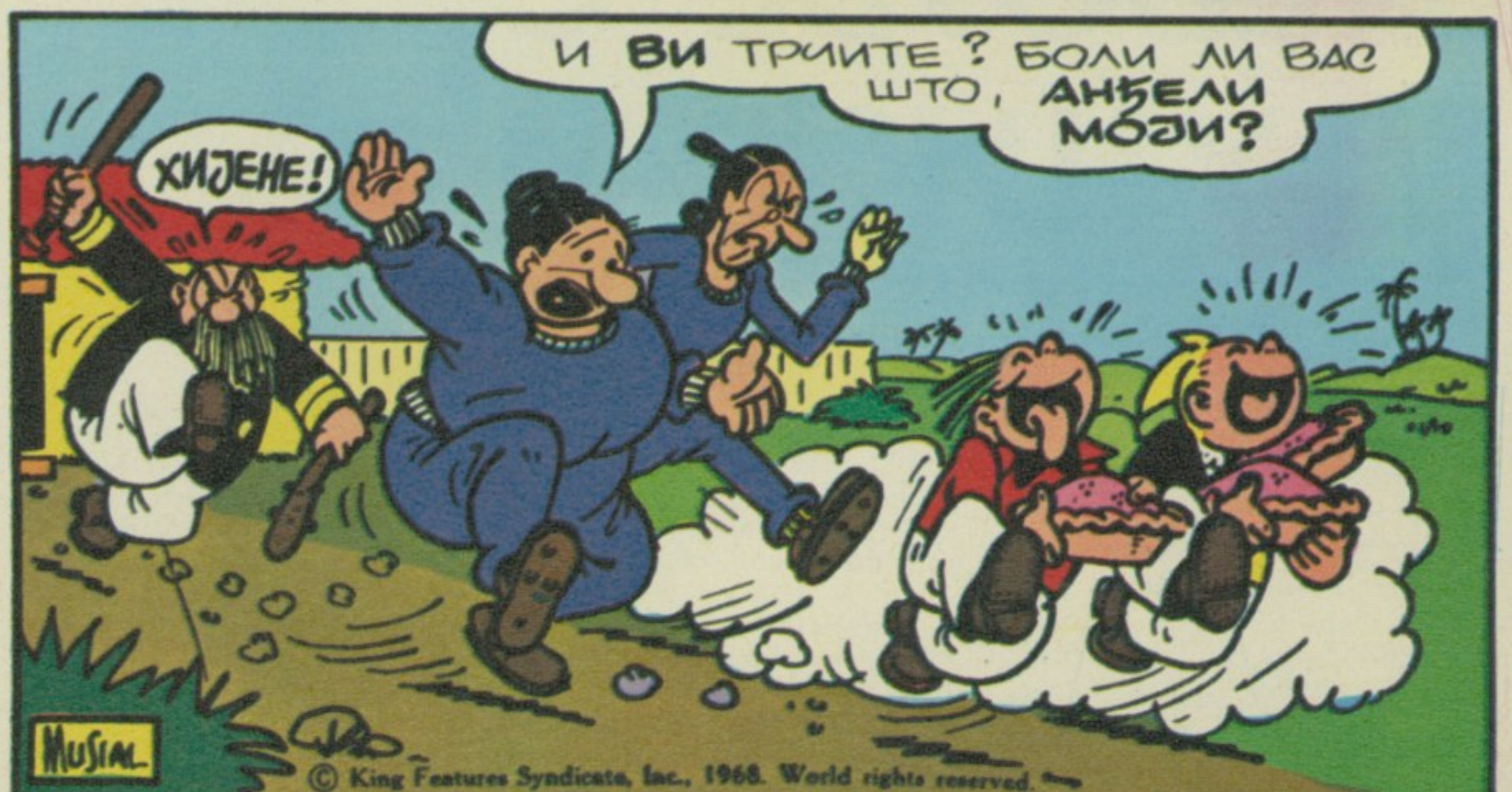
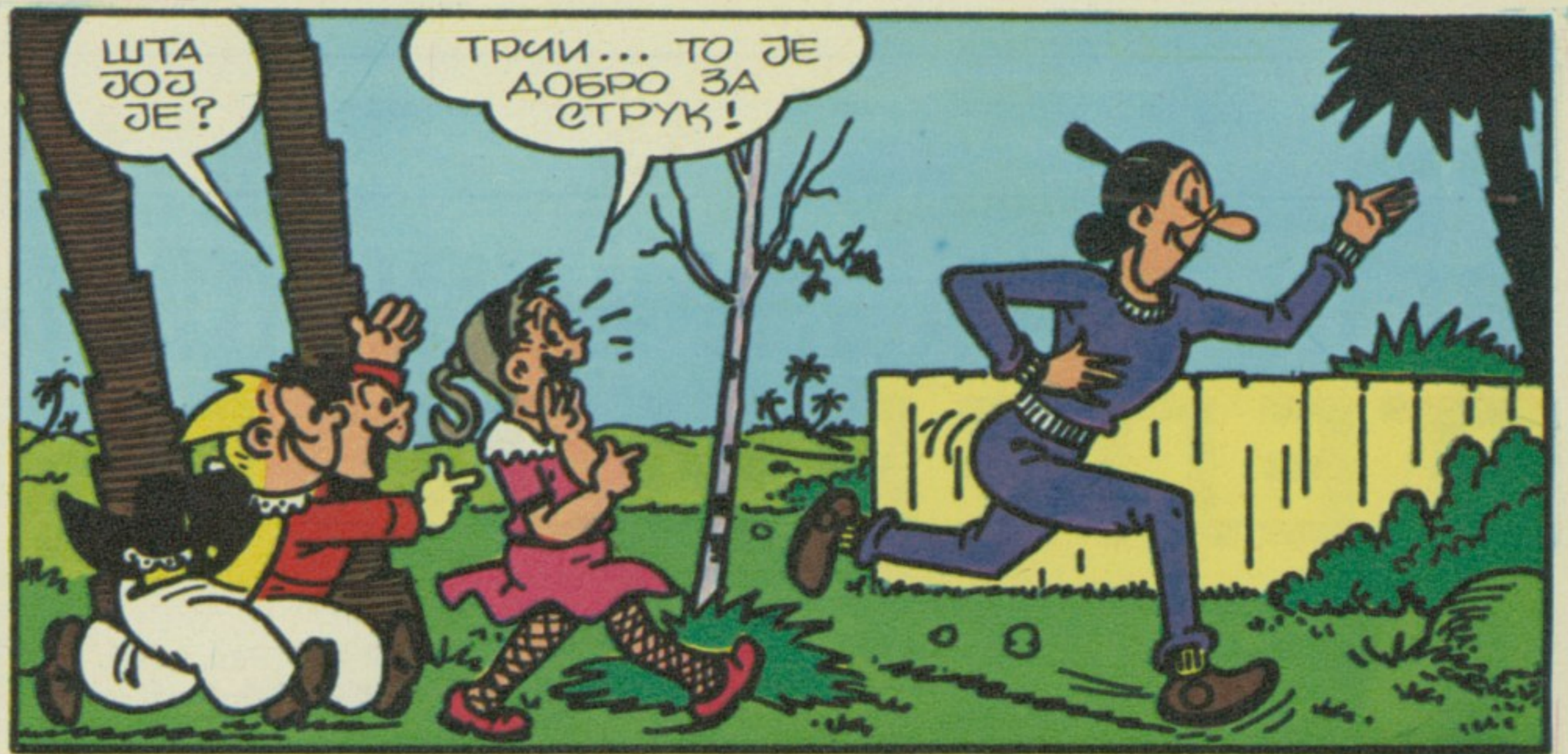
сам се налазила на почетку IV авеније кад сам испред себе угледала једну запрегу. Мога замора је нестало и ја викнух псима да пожури. Почела је муда борба. Ипак, мој противник је прошао кроз циљ за делић секунде пре мене. То је била права победа, моја победа, јер сам успела да га стигнем и поред предности коју је имао. Све више сам уживала у овим дивним тркама. Остали такмичари, све сами снажни мушкарци, одавно су ме прихватили као своју, као друга.

»Ви храбра девојка«

Последњег дана на старту нас је било шеснаесторо. На врху Кордова Хила, најтежег дела стазе, гледаоци су ме ватрено бодрили да издржим. Када је моја запрега улетела у циљ, одједном сам се нашла у загрљају Ескимских обучених у топле бунде из којих су им вириле само очи. Неко ми је ставио у руке букет ружа, неко други боцу шампањца. Припао ми је традиционални црвени фењер који се увек додељује за освојено последње место, али и бронзана медаља коју добија свако ко успе да заврши трку. Тада ми је пришао један стари Еским, мали и набран, додирнуо ми је руку и рекао:

— Ви храбра девојка. Добро трчати. Ми поносни. То је био најлепши тренутак трке.

ВИРЦИНИЈА КРАФТ

MUSIAL

© King Features Syndicate, Inc., 1968. World rights reserved.

ДЕЧЈИ АДВОКАТ НАСТА

НЕЋЕ ТАТА ДА ИМ КУПИ ТЕЛЕВИЗОР

Драги дечји адвокате,

Као што знаш дечија права су да увече гледају телевизију, да се играју чиме хоће и да их родитељи не бију. А ми немамо телевизор на нас мама и тата воде код пријатеља, али боље би било да нам они купе телевизор. Шта можемо кад они неће. Тата нам неке играчке склони у ормар и ми не можемо с њима да се играмо. Онда добијемо батине ако нешто срушимо или ако нешто није по њиховој вољи. Молимо те ако некако можеш да нам помогнеш око телевизора, играчака и батина. Ти би сигурно могао да нам помогнеш.

Марина и Андреј Комарецки,
Београд Добрачина 41

Упутно сам своју помоћницу у породицу Комарецки и ево њеног извештаја:

Врата нам је отворио Виктор Комарецки, отац деце која су нам писала. Он је психијатар по занимању. Кад сам рекла да сам дошла због писма, он је позвао децу и изишао из собе да могу насамо с њима да разговарам.

Марина је деветогодишња девојчица, иде у трећи разред основне школе, а Андреј има свега шест. Марина похађа и балетску школу, а обоје одлазе на Ташмајдан на клизање. Имају своју собу пуну књига и играчака.

— Је ли истина да добијате батине?

— Да, кажу деца, шамарчиће и пацке, а понекад и позади.

— Али, не добијамо варјачом као једна наша другарица, брзо додаје Марина.

— А због чега добијате батине?

— Па, због тога што смо некад мало несташни, а дешава се да понекад разбијемо неки тањир или чашу. Тада се тата страшно љути.

Том приликом деца су ми открила једну тајну, али то морамо задржати само за нас, такав је договор. Та тајна се налази у једној од полица кућног ормана. Мама је нешто вешто залепила.

— Да ли ви уопште гледате телевизију?

— Да суботом или недељом одлазимо код баке.

— А зашто тата неће да купи телевизор?

— Не знамо, неће — кажу тужно деца.

— Зашто не купите деци телевизор? — питали смо оца кад је ушао у собу.

— Нећу зато што се деца кад гледају телевизију мало друже с другом децом а то им је корисније. С другом децом она причају, играју се, забављају се. Ако уђу у мрачну собу у којој се налази телевизор, у стању су да седе по неколико часова укочени, грицкајући грисине, и заборавивши на све друго. Та телевизија до те мере зароби њихову пажњу шаренилом програма и реклама да изгубе смисао за дружење са другом децом.

Још смо разговарали и пре разговарали, али отац је остао при свом. Неће да купи телевизор јер верује да деци није користан. Обећао је само да ће децу чешће водити код баке да тамо гледају дечје емисије и понеки цртани филм.

ДОЛЕ БАТИНЕ

КО ЗНА ГДЕ ЈЕ МОЈ ОТАЦ

Драги чика Правдољубе Добрићу,

Мислим да и ја, као и остала деца, имам право да имам свога оца. Мајку и мене отац је напустио када сам имао годину дана. Сада имам осамнаест. Мој отац се зове Боривој Борђевић. Радио је као шумар у околини Нина. Некада смо живели у селу Горње Драговље у нишком срезу. Мислим да треба да кажем још и то да ми

се мајка зове Даринка Стефановић.

Драги чика Правдољубе, молим вас објавите моје писмо и замолите све ваше читаоце да ми, ако нешто знају, пишу о мом оцу. Надам се да ће моје писмо преко вашег листа стићи и до руку мога оца и очекујем да ми се он јави.

Томислав Миленковић,
ул. Гробљанска 51, Рума,
Срем

РОДИТЕЉИ СЕ СВАЂАЈУ

Драги наш чика Правдољубе,

Моји родитељи имају јако слабе живце и стално се свађају. Иза сваке њихове свађе ја се осећам јако потиштена и усамљена. Чини ми се да ме нико не воли и много плачем. Немам добрих другарица ни другова којима бих могла повери-

ти душу и сва моја размислиња која се не говоре родитељима. Имала сам само једну добру другарицу, а она је морала да отпутује. Сад сам јако усамљена. Одличан сам ученик. Молим те, чика Правдољубе, реци ми шта да радим и како да стекнем доброг пријатеља и да не мислим на свађе родитеља.

Девојчица В. В. из Сарајева

НЕВОЉЕ С ДУШКОМ

Драги друже адвокате,

Идем у IV разред новосадске Основне школе „Жарко Зрењанин“. Имам шестогодишњег брата Душка. Кад год ми дође нека другарица, мама ме грди зашто се ми не играмо са Душком. Онда нас две морамо брат да забављамо, и тако увек. Често хоћу да објасним мами да смо ми много старије, озбиљније... али она само говори да смо сви деца и шта ми

имамо одвојено, и све тако. Шта сад да радим?

Олга Кисић, Нови Сад

Покушај овако: поиграј се са својим млађим братом пре но што ти другарице дођу, а онда му лепо објасни да ћете се ви даље забављати саме и да су ваше игре другачије од оних које њега занимају. Кад Душко види да ти њему помажеш и да водиш рачуна о њему, можда ће и он помоћи теби.

ВЛА СА РАДОМ

ДЕЧЈЕ ПРАВО НА МЕСТО У ВОЗУ

Драги наш чика Правдољубе Добрићу,

Путовала сам болесна са мамом возом од Крагујевца за Београд. За мене је мама платила возну карту. У Лапову је ушао у воз један млађи човек и како није имао где да седне, грубо је захтевао да ја устанем и збацио ме са седишта, тако да је моја мама плачући устала и уступила му своје место. Кад је наишао кондуктер, ни он га није могао натерати да мени болесној омогући да седим на своме месту.

Да ли сам ја иако мала, имала право на место за седење, које је било и плаћено? Ако сам у праву, реците ми ко ће у оваквим случајевима нас мале заштитити.

Жанка Максимовић,
уч. III раз. Основне школе,
Крагујевац

Драга Жанка,

Владета Ћосић, директор Заједнице Југословенских железница за Србију поручује ти:

Твоја права у возу, као де тета, с пуном или половином карте, равна су правима одраслих путника. С обзиром да си имала возну исправу, имала си сва права на место где си се налазила у тренутку када је ушао нови пут-

ник. Да си тренутно напустила место где си седела, а ниси оставила никакво обе лежје (пртљак, на пример) новодошли путник би имао потпуно право на незаузето место.

Закон о превозу на железницама у члану 20, с насловом „Заузимање и одређивање седишта“, каже да је у случају спора путник дужан да позове кондуктера. Уколико је кондуктер немоћан, дужан је да позове милиционера.

НЕМАМ СТАНА

Друже адвокате,

Ја вам шаљем једну жалбу. Станујем у кућици 2 са 3, ту нема ни везеа ни шупе. Угаљ држимо на улици, а сада нема ни мрве угља, па морамо да идемо да тражимо у комшилuku. Мама не може да купи јер нема ни новца. Не пушта ме у школу зато што ми нисмо добили стан. Она каже: кад немам стана, није ни школа за мене. А ја волим да идем у школу, а мама не да да идем у IV-2 разред. Молим вас помогите нам да добијемо стан.

Верица Шоштаревић,
ул. Лењина 83
Сремски Карловци

ма стан, да је несрећна јер нема где да учи. Родитељи ће вам одговорити да они не могу да дају стан Верици. То је тачно. Али ви им онда реците да тамо где они раде разговарају да Верица нема стан, да се заинтересују у општини и на разним састанцима да говоре о томе како треба помоћи Верици. Ако своје родитеље наговорите да тако учине, можда ће нешто успети.

Правдољубе Добрић

Много сам размишљао како би ти се могло помоћи и кад сам већ поверовао да ништа не могу да смислим остала ми је још једна нада: твоје школске другарице и другови. Како? Нека прочитају овај мој позив који им упућујем.

Драги Верицини школски другови и другарице! Испричајте својим родитељима да ваша другарица Верица не-

ТЕЧА МЕ УВЕК ИСПИТУЈЕ

Драги чика Правдољубе,

Мој теча је наставник и увек кад дође код нас, он почне да ме испитује. Ако некад погрешим, он каже да нисам научила, и зато то не волим. Моја мама је за то да ме испитује, а ја нисам. Ко је у праву, мама или ја?

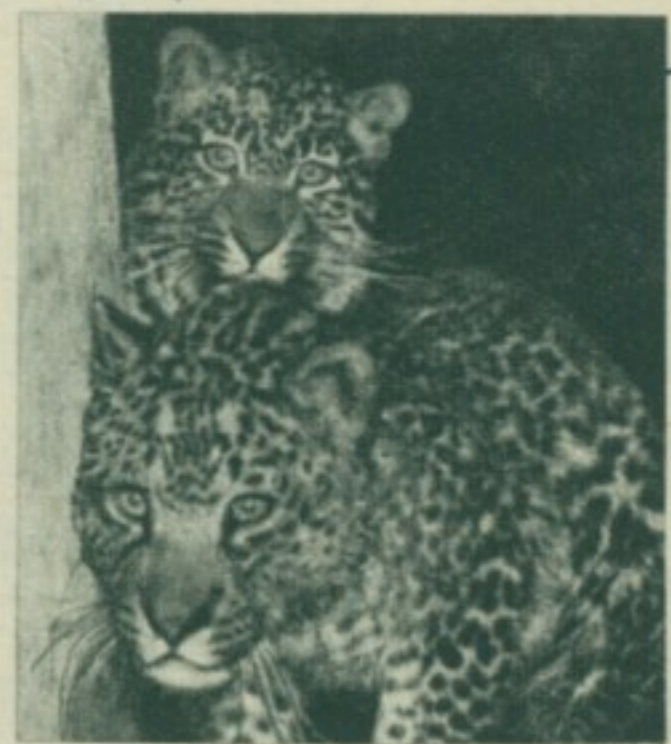
Надежда Средић,
Булевар Лењина 104/IV,
Нови Београд

Нико не воли да га испитују. Само, испитивање има и једну добру страну — оно нам помаже да учимо шта смо научили, а шта нисмо и, поред тога, јесмо ли нешто добро научили или погрешно. Ако је теби потребна таква помоћ, зашто би је избежавала? У том случају твој теча треба да ти помогне приликом учења и то редовно да ти помаже а не само с времена на време. Није, дакле реч о испитивању, већ о помоћи приликом учења. Само испитивање неће много помоћи.

ЛЕОПАРДИ ДОБИЛИ ИМЕНА

ЦЕЗАР И НОРА

УПРАВНИК МЕДЕНИЦА И ЧУВАР ПРАЖИЋ БИРАЈУ ИМЕНА

Београдски зоолошки врт замолио је читаоце „Политикиног забавника“ да нађу добра имена за два мала леопарда, мужјака и женку. 2.236 читалаца предложило је имена (дописнице су стигле нама и Зоолошком врту).

Преписали смо предложена имена и дали списак управнику Зоолошког врта Милораду Меденици и чувару Милутину Пражићу. Они су одабрали имена

ЦЕЗАР и НОРА. Одлучили су се за њих јер чувар може разговетно да их изговара, а животиње лако памте. Женки би боље одговарало име Клеопатра, али оно се тешко изговара. Пошто је било више читалаца који су предложили ова имена, на срећу смо извукли победника.

КУМОВИ СУ АЛЕКСАНДАР МИШКОВИЋ, Панчево, Лењина 20/4 за име Цезар и ЕЛЕОНОРА ФРАНИЋ, Осијек, Штросмајерова 182-а за име Нора. Они ће добити по транзистор. Кад на пропеће леопарди буду представљени публици, кумови ће бити позвани у Београд да присуствују догађају. Обезбедићемо им бесплатан пут и једнодневни боравак у Београду.

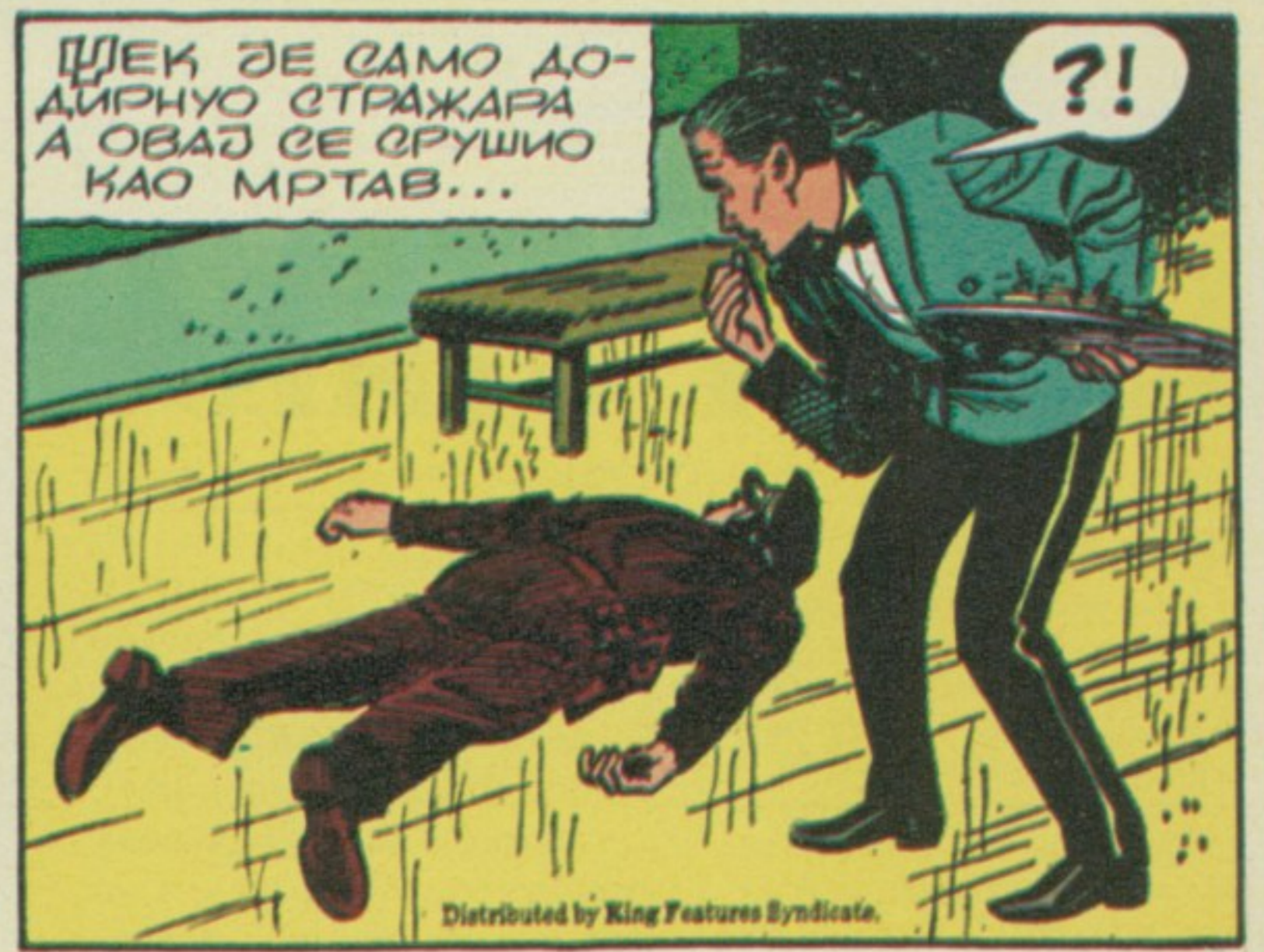
ЧИТАОЦИ «ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА» ПРЕДВИЂАЈУ ДА ЋЕ АМЕРИКАНЦИ ПРВИ СТИЋИ НА МЕСЕЦ

5.113 ГЛАСОВА ЗА САД
4.370 ГЛАСОВА ЗА СССР

У идућем броју објавићемо имена двојице читалаца који остају у такмичењу док се астронаути САД или СССР не спусте на Месец, после чега читапац чија се прогноза испуни путује са својим омиљеним наставником у САД или СССР.

НИКАД ДОСАДНО!

ГДЕ ЈЕ ОСМО ЧУДО?

ВИШЕ ОД ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ТРАЈЕ ПОТРАГА ЗА ЧУВЕНОМ ЋИЛИБАРСКОМ ОДАЈОМ КОЈА ВРЕДИ ПРЕКО 10 МИЛИЈАРА ДИНАРА

Краљева наредба гласила је: направити нешто што још ниједан владар није имао — некако осмо чудо света.

Године 1709. радови на „чуду“ су завршени. И Европом се пронео глас о чаробној одаји краља Фридриха I пруског, која је цела обложена ћилибаром. Мозаици од углачаног ћилибара украшавали су таваницу и зидове на површини од 55 квадратних метара. Оквири слика и резбарија такође су били од ћилибара. Детаљи неких минијатура могли су се видети једино помоћу лупе.

Уместо награде...

Творци ћилибарске одаје, поносни на своје дело, надали су се великој награди. Али, уместо награде, стигла им је казна. Један је затворен, а други су протерани из земље под оптужбом да су издајници. Недовољно учвршћени мозаици убрзо су се одлепили. Ћилибари су морали бити скинути и упаковани у један велики сандук. После неколико година пруски краљ их је, у жељи да добије руску подршку у рату са Швеђанима, поконио цару Петру Великом.

Неколико деценија о осмом чуду ништа се није чуло. Тек је 1755. године царица Јелисавета предложила градитељу Растрелу да реконструише ћилибарску одају у једној сали нове палате у Царском Селу. У току неколико наредних месеци Растрел је изградио оно што су касније опчињени гледаоци назвали ћилибарском песмом. Тако је осмо светско чудо добило нову отаџбину и новог ствараоца.

После два века пред дворцем у Пушкину (бивше Царско Село) заустивили су се

немачки камиони натоварени сандуцима и балама вате. Дворац је окружио густ кордон војника. У прозоре околних кућа уперене су цеви митраљеца. Ускоро су се на степеништу дворца појавила два војника опрезно носећи подужи сандук. Назад је колона камиона кренула у непознатом правцу.

Велика страст доктора Родеа

Доктор Роде није се интесово за политику. Чак ни трагични догађаји у којима је цео свет живео после 1939. године нису га много потресли. Њега је обузи мала једна једина страст: ћилибари. У свету је важио као велики ауторитет у тој области.

Када је постао директор музеја у Кенигсбергу, успело му је да га наименују за кустоса чувене кенигсбершке збирке ћилибара. Била је то чудесна збирка са 70.000 експоната. Ту се налазио и највећи познати у свету ћилибар тежак 70 килограма, док је посебан предмет поноса доктора Родеа био комад ћилибара у коме се окаменио гуштер.

У свету је још беснео рат. Све чешће су Кенигсберг надлетали совјетски авиони. Ћилибарску одају опет је требало упаковати у сандуке. Смештена је у музеј. Четвртог марта 1945. године — месец дана пре него што је Совјетска армија освојила Кенигсберг — изненада је музеј посетио Ерих Кох, чувени познавалац уметности. Кад је почео рат пљачкао је музеје и приватне збирке по окупираним градовима. Као комесар раја за Украјину и Источну Пруску имао је за то прилике. Кох се зауставио на сред дворане у којој су се

донедавно налазиле збирке ћилибара.

Разговор у четири ока

— А где је ћилибарска одаја?

Знајући необуздани карактер свога госта, доктор Роде најпре хтеде да се уздржи од одговора. Али када се питање понови, одговори:

— Ћилибарска одаја налази се у музејским подручјима...

— Нисте је пребацили у неко сигурније место. Јесте ли свесни каква вам опасност прети?

Роде је ћутао блед као крпа и нико живи не зна как-

дана нестало је доктор Роде. Поново је виђен у граду 10. априла; нико није знао где је тих дана боравио. А када је Совјетска армија ушла у Кенигсберг, сандука са ћилибарима није било у подруму.

Ништа више није везивало доктора Родеа за Кенигсберг. Музеј је уништен за време војних операција, одрасла деца становала су му негде у средњој Немачкој. Овде није имао ни своју кућу. Зашто је онда остао у Кенигсбергу?

Кобна грешка професора Барсова

Чим је освојен Кенигсберг ту је допутовао про-

је тражио само слике, није га интересовала ћилибарска одаја.

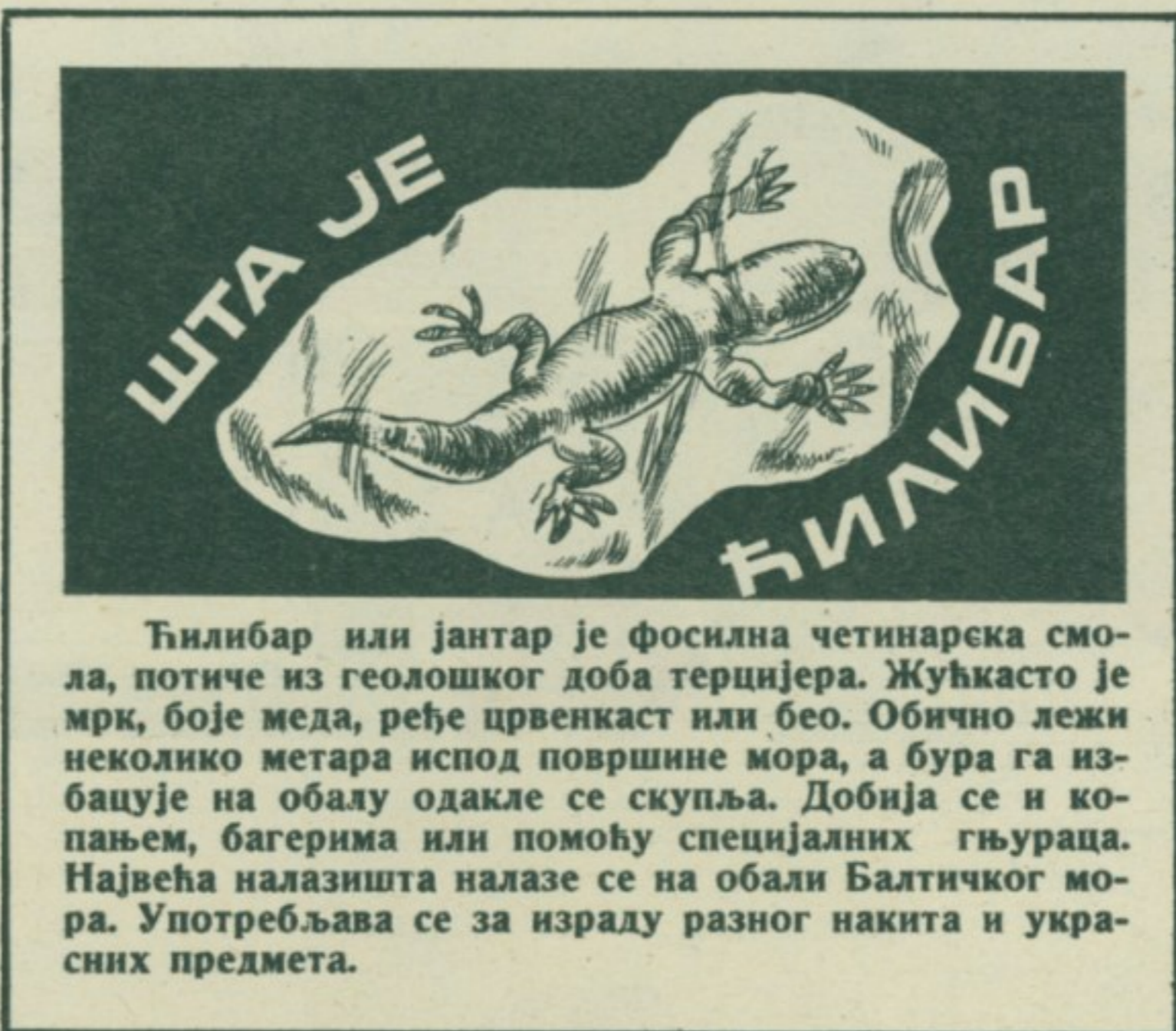
После извесног времена Алфред Роде је стекао поверење совјетских војника и официра. Управо тада је професор Барсов направио неопростиву грешку. Није много марио за то што је доктор Роде већ неколико пута тражио прилику за разговор са совјетским колегом у четири ока док је у присуству земљака тужно ћутао. Четрнаестог децембра Роде се дуже задржао у кабинету Барсова. Одуговлачио је са одласком и неколико пута покушавао да започне некакав разговор. Али је Барсов био веома заузет и није обраћао пажњу на чудновато понашање доктора Родеа.

А ујутро, Роде и његова жена су нађени мртви у своме стану. Др Паул Ердман дао је налаз да су умрли од дизентерије и нестали из града. Тако се прекинула нит која је водила ка ћилибарској одаји.

Потрага за ћилибарском одајом траје већ преко 20 година. Саслушано је стотине сведока, пронађени су читави свежеви докумената. Неколико пута чинило се да тајна само што није откривена.

Године 1965. Ерих Кох, као ратни злочинац у пољском затвору, изненада је изјавио како жели да призна где је ћилибарска соба. Он је тврдио да је она сакривена у једном бункеру у предграђу Кенигсберга, али није могао да се сети тачног места...

Тако је ћилибарска одаја, јединствено уметничко дело које вреди 10 милијарди динара, још обавијена велом тајни.

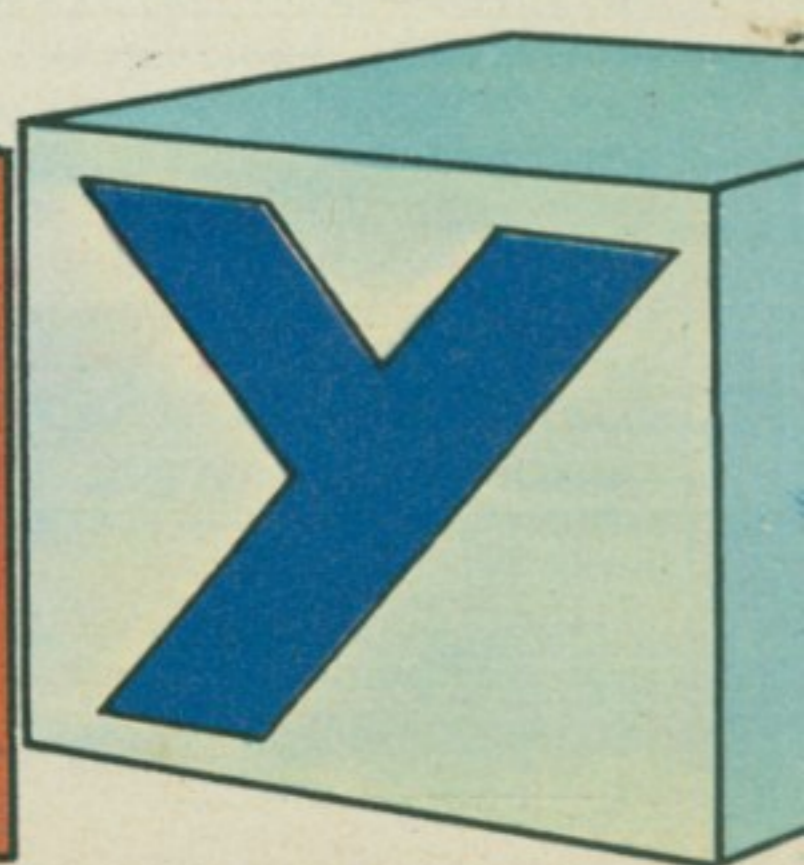
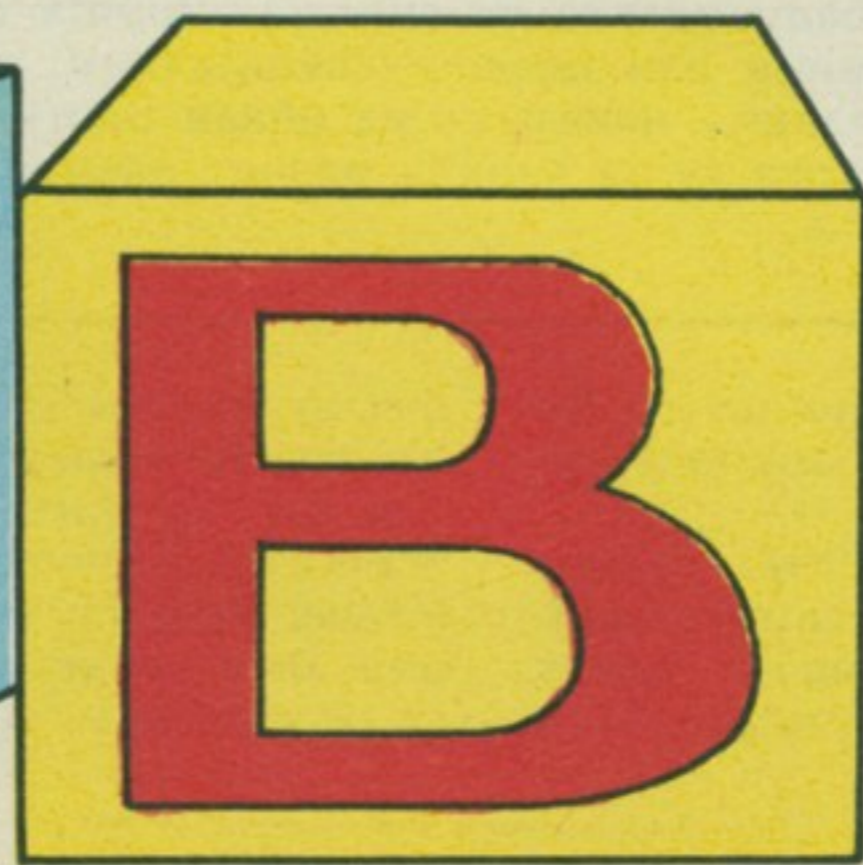
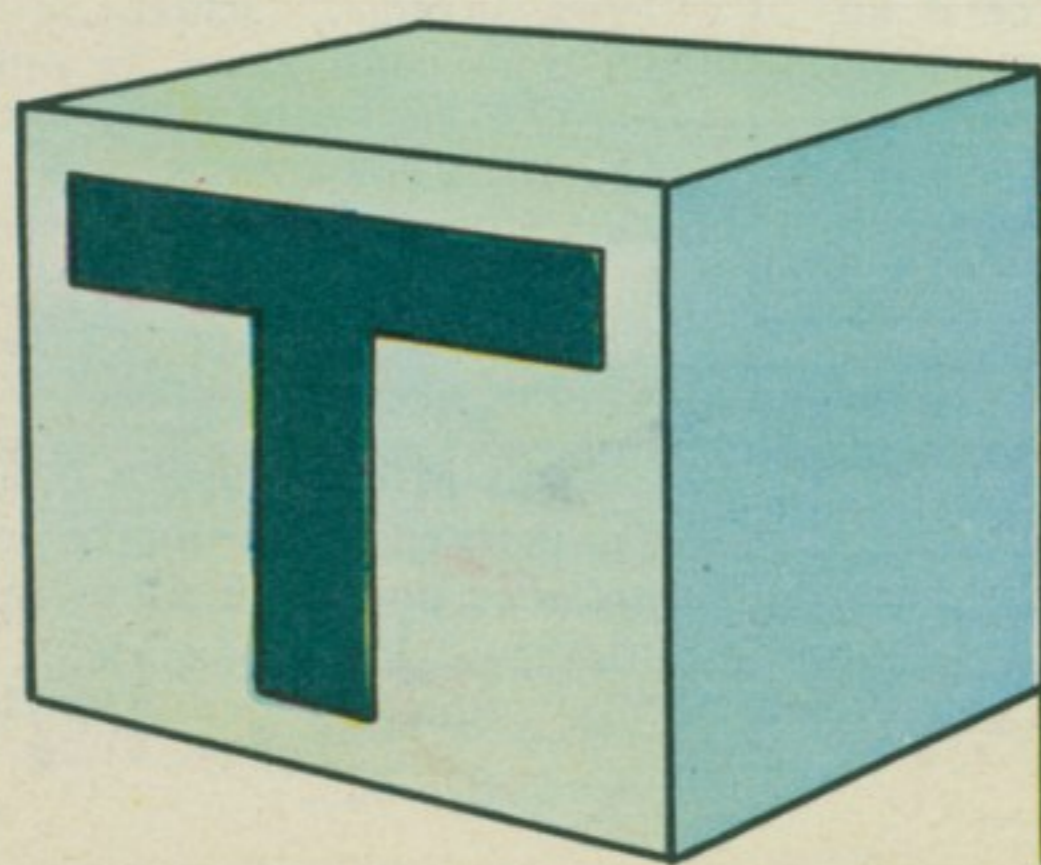

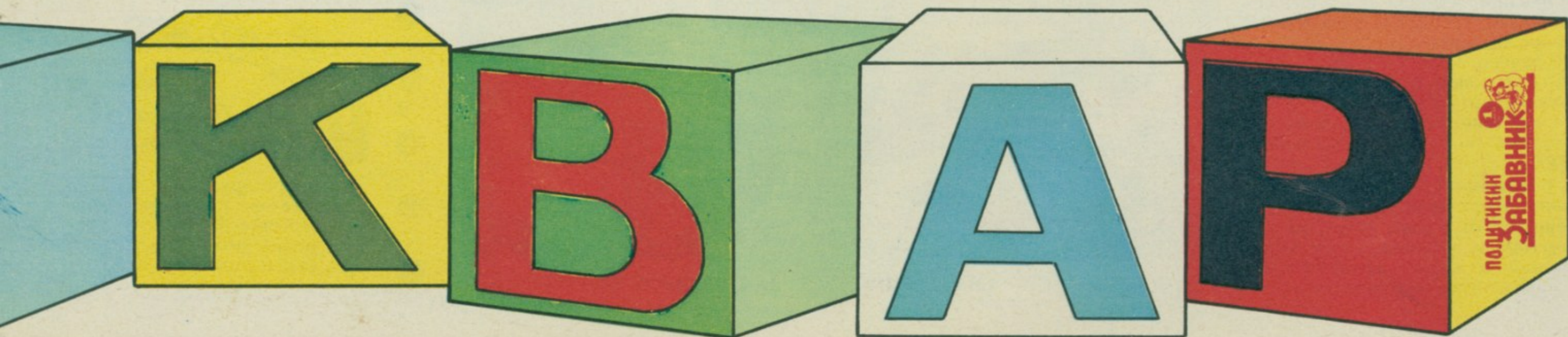
Ћилибар или јантар је фосилна четинарска смола, потиче из геолошког доба терцијера. Жућкасто је мрк, боје меда, ређе црвенкаст или бео. Обично лежи неколико метара испод површине мора, а бура га избацује на обалу одакле се скупља. Добија се и копањем, багерима или помоћу специјалних гњураца. Највећа налазишта налазе се на обали Балтичког мора. Употребљава се за израду разног накита и украсних предмета.

ва је упутства добио од Коха. Разговор се водио у четири ока.

Петог априла 1945. године сандук са украсима ћилибарске одаје још је био у музејским подручјима. Тога

фесор Барсов са задатком да тражи музејске вредности које су хитлеровци опљачкали. Барсов је нашао Родеа, чије су му публикације биле познате, и увукао га у сарадњу. Али, Барсов

МЕГРЕ ЧИНИ ЧУДИТЕ

ЧОВЕК КОЈИ СВАКЕ НЕДЕЉЕ РЕШАВА НА ЕКРАНУ ПО ЈЕДАН ЗАМРШЕН ЗЛОЧИН, УМАЛО СЕ НИЈЕ ОБРУКАО ПРЕД—ДЕЦОМ!

Мали Гарет Слек гледао је тужно свог плишаног пса испуњеног сламом који је на више места био исечен жилетом. Ко је могао да учини такву пакост његовом Бимбу? Мора бити неки опасан непријатељ.

Само, како га открити и казнити? Окупио је своје друштво, све дечаке и девојчице из суседства у лондонској четврти Ист Хем, и гла-

ТЕЛЕВИЗИЈСКИ ИНСПЕКТОР МЕГРЕ НАШАО СЕ НА ГРДНОЈ МУЦИ: „СЛУЧАЈ БИМБО“ ИЗГЛЕДАО ЈЕ НЕРЕШИВ.

сом који су с времена на време гушиле сузе испричао шта се догодило. Показао им је једног Бимба, чија је несрећа на малишане оставила дубок утисак. Сви су се као један сложили да убицу треба пронаћи што пре.

Мали детектив

Дани су пролазили, а истрага коју су спровели шестогодишњи Гарет и његови „инспектори“ није давала никакве резултате. Онда је једног пегавој девојчици пала на ум спасоносна идеја:

— Да позовемо комесара Мегреа — узвикнула је. Он ће зачас пронаћи убицу.

Сви су одушевљено прихватили овај предлог. Али кад се одушевљење стишало, искрсла је нова тешкоћа: како пронаћи комесара Мегреа, боље речено, како у десетомилонском граду какав је Лондон сазнати адресу Руперта Дејвиса, глумца који на енглеској телевизији сваке недеље увече игра славног криминалисту?

У редакцији једног лондонског дневног листа били су немало изнећајени кад се, у рано јутро, на њиховом прагу појавила група малишана која је желела да ступи у везу с највештијим телевизијским лов-

цем на злочинце — комесаром Мегреом. Први се снашао новинар Магдоналд који је, намирисавши занимљиву репортажу, примио дечју делегацију, послужио их кока-колом и саслушао пажљиво каква их невоља мучи.

После тога је све ишло лако: Магдоналд је окренуо број телефона Руперта Дејвиса и уговорио посету Гарета Слека и његових малих детектива...

Нема мира за инспектора

Откако је постао телевизијски комесар Мегре, Руперт Дејвис, дотада мало познати средовечни позоришни глумац, наједном је стекао изванредну популарност. Милioni гледалаца убрзо су овог дежмекастог чика доброћудна лица поистоветили са славним јунаком француског писца Жоржа Сименона, а многи од њих често му поверавају своје неприлике. На улицама, у ресторанима или подземној железници, Дејвису прилазе потпуно непознати људи да затраже од њега какав савет, а већ његова кућа на периферији Лондона пуна је писама и непозваних посетилаца који верују да ће им ТВ Мегре помоћи у неком „замршеном проблему“.

Исто тако, дању и ноћу, звони телефон у његовом кабинету. Због тога Руперт Дејвис није био много зачуђен кад му је с друге стране жи-

СВА ТРОЈИЦА СУ ЗАДОВОЉНИ

це репортер Магдоналд објаснио „случај Бимбо“.

— Нека дођу дечаки — рекао је кратко.

Убрзо су се пред познатим глумцем обрели Гарет Слек и његови другови. Изложили су случај, а онда је мали Гарет гласом у којем се осећала одлучност упитао:

— Шта ћете предузети, комесару?

— Покушао сам — причао је касније Руперт Дејвис — да објасним дечацима како ја нисам полицијски комесар већ глумац и да о решавању таквих загонетки немам појма. Узалуд. Моје речи нису допирале до њихове свести, за њих сам ја био свемоћни Мегре. Онда сам покушао на други начин.

„Знате, децо — рекао сам и запаљиво мегреовску лулу да бих изгледао што убедљивије — ја заиста немам времена да се бавим вашим псом. Видите и сами, сваке недеље морам да решим по један замршен злочин, Морате ми веровати да то није лако...“

Кришом сам бацио поглед на дечаке. Поверовали су ми, то је било очигледно, али њихова лица добила су жалостив израз да ми умало срце није препуцло. Видео сам да им морам некако помоћи. Али како?

Мадам Мегре ступа на сцену

И ко зна да ли би мудри комесар уопште нашао излаз из ове тешке ситуације да у собу није ушла његова жена Џеси, носећи на послужавнику слаткише малим гостима. Угледавши смрачена лица домаћина и његових пријатеља посетилаца, запитала је о чему је реч. Кад је Дејвис укратко испричао историју Бимба, лице мисис Џесике се разведрило.

— Имам решење! — узвикнула је.

Убрзо се вратила, носећи у наручју право правцато куче, старо свега неколико недеља. Био је то потомак чувене Венере која је на псећим изложбама широм света освојила многе награде. Два-три дана раније псе танце је Руперту Дејвису даровао један ватрени обожаваалац комесара Мегреа.

— Узми кученце — рекла је мадам Мегре малом Гарету Слеку, оно ће ти, сигурна сам, заменити Бимба.

Деца су се вратила кући ван себе од среће, а комесар Мегре, кога и наши гледаоци гледају сваког петка на телевизијским екранима, одахнуо је с олакшањем. Није решио замршени случај, али се ипак некако извукао. — Н. С.

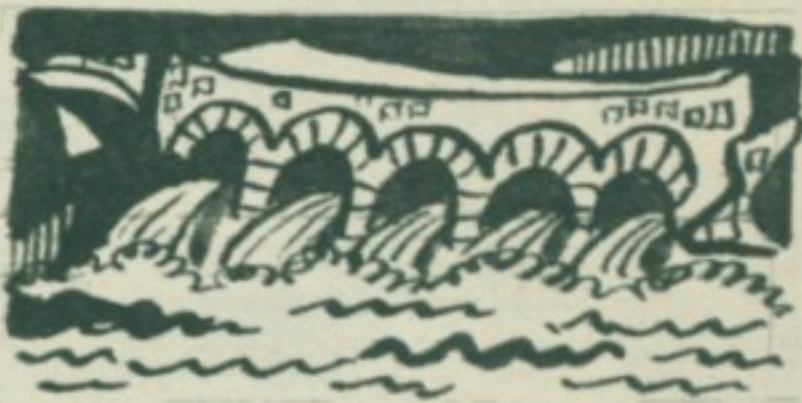
ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● међународна организација за заштиту природе објавила је недавно листу птица који ма прети опасност да ускоро сасвим ишчезну. То су: царски орао из Шпаније као и неке птице троглодити из Шкотске. Затим циновски ибис са Тајланда и орао са Фили-

пина који се храни мајмуни-ма. У Манџурији данас има свега стотину ждралова, у Калифорнији око шездесетак кондора и тридесетак белих америчких ждралова. Међутим, ту је и једна пријатна вест: пронађен је рајски папагај у Аустралији, птица за коју се мислило да је потпуно истребљена.

● лењинградски инжењери припремају план по коме ће поред великих сибирских ре-

ка Јенисеја и Ангаре бити изградњено 20 електричних централа. Изградња ће, према плану, трајати око тридесет година.

● чувеном индијском храму Шрирангам прети опасност од пропадања. Ова циновска

грађевина са седам бедема и двадесет једном кулом, грађена од X до XIV века, озбиљно је оштећена временом.

● после две и по године напорног рада специјалисти при родњачког музеја у Њујорку препарирали су кита тешког 13 тона а дугачког 20 метара.

● управа вашингтонске полиције одлучила је да њени инспектори у цивилу убудуће за сваки дан у недељи има-

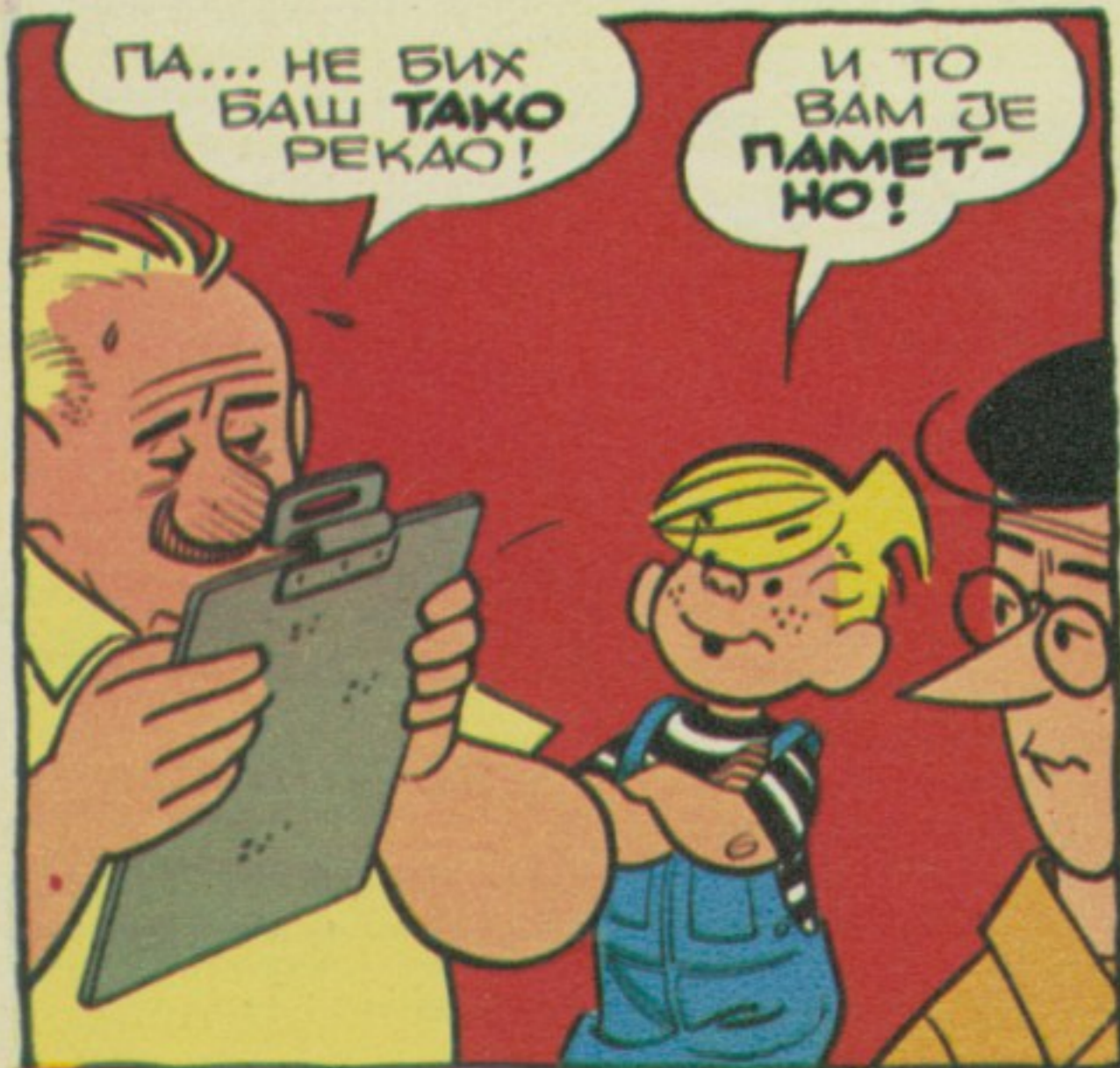
ју шешире друге боје. Сматра се да ће ово отклонити забуне и грешке. Недавно је, на-име, један полицајац, приликом хватања лопова, забуном убио полицајца у цивилу.

ЛЕПИ БРАМЕЛ ДИКТИРА МОДУ. — Наполеон је постао император 1804. године и због тога се читав период од 1804. до 1820. зове империјум или доба царства. Да би заштитио француску индустрију и трговину, Наполеон је забранио увоз омиљених лаких индијских муслина и тако су, силом прилика, поново ушле у моду тканине од тешке свиле, чоје и сомота. Женске хаљине из доба царства имају веома висок струк, до испод самних груди, и јако отворен деколте (други, четврти и последњи цртеж слева). У моди су и огромни свилени шалови који се обично носе преко руке. Понекад се јако откривена лећа и груди покривају троугластом, не нарочито лепом марамом (последњи слева). Голе мишице „на антички на-

чин“ изишле су из моде и даме се нигде не појављују без дугачких узаних рукавица (други, четврти, и последњи слева). Хаљине су доста једноставне, тек мало украшене везом, цветићима или воланчићима. За време империјума рођена је и данашња мушка мода. Панталоне за сваки дан готово се и не разликују од оних које носе савремени мушкарци (пети слева). Само панталоне за дворске балове (трећи слева) и лов остају и даље до колена. У овом периоду у Енглеској живи Џорџ Брајан Брамел, чувени лепи Брамел — оличење мушке елеганције почетком XIX века. Он диктира моду и његово правило је да нису важни украси и раскош већ крој и начин ношења одела.

ДЕНИС ШАМПИОН

СВАКИ ЛАКАТ КО-
ЈИМ СЕ МЕРИЛА
ТКАНИНА БИО ЈЕ
ДРУГАЧИЈИ И ТР-
ГОВАЧКИМ ПОД-
ВАЛАМА МОРАЛО
СЕ СТАТИ НА ПУТ

М Е Т А Р Ј Е Р О Ћ Е Н У Р Е В О Л У Ц И Ј И

ТРГОВЦИ ИЗ ФИРЕНЦЕ ПУТОВАЛИ СУ У СРЕДЊЕМ ВЕКУ ЧАК НА ИСТОК ДА БИ ТАМО ШТО БОЉЕ ПРОДАЛИ СВОЈУ РОБУ

Тако је постао метар? Метар је десетомилонити део Земљиног квадранта. А земљин квадрант — квадрант значи четвртина је — дужина подневка (меридијана) од полутара (екватора) до Северног пола. Цео Земљин меридијан иде од полутара ка Северном полу, па од Северног пола према полутару, а затим према Јужном полу, па опет нагоре према полутару и износи 40.000 километара. Један квадрант дугачак је 10.000 километара или 10 милиона метара, тако за један десетомилонити део Земљиног квадранта износи тачно један метар.

**У њочешку
је био хаос**

До 18. столећа, до хиљаду седам стотина и неке године у свету није било јединствене мере за дужину и тежину. Не само свака држава и крај, већ и поједина места мерила су дужину и тежину по слободном нахођењу.

Дужина се мерила „лактом“, а ова реч је значила увек нешто друго. На при-

мер, „бечки лакат“ прерачунат на наше данашње сантиметере мерио је 77,9 см, „швајцарски лакат“ тачно 60 см. У Лајпцигу се мерило такозваним „брабантским лактом“ који је имао данашњих 68,5 см. И у Франкфурту на Мајни се мерило брабантским лактом, али он је био дугачак 69,5 см. Прави цин међу „лактовима“ био је „баварски лакат“, мерио је 83 см.

И, сад замислите трговаца који купује од произвођача тканину и плаћа му толико гроша за лакат, али тражи да му овај мери „баварским лактом“ да би их било што мање. Исти тај трговац, кад после продаје на пијаци лакат тканине за толико и толико гроша мери је рецимо „швајцарским лактом“, да би тих лаката могао да зарачуна муштерији што више.

Људи су осећали да су покрадени, а њихова жеља за правичношћу огледа се још и данас у речима: „Мерити сваком истом мером!“

Истом мером, али каквим?

Збрка у мерењу била је велика. Али, не треба мислити да нико није покушао да реши то питање. Тешкоћа је била у томе што ондашња наука није могла да пружи чврсту, јединствену основу из које би се могле извести мере за дужину и тежину.

**Сваком ірагу
— јеган шїаї**

Људски лакат, као основа, није био погодан. Лакат је

у стара времена означавало људску руку од рамена до зглоба изнад шакле — а јасно је да руке нису у свих исте дужине.

Краљ Пшемисл Отокар II први у је Чешкој покушао да унесе неки ред у збрку мера. Он је 1268. године донео закон који је гласио: један прашки лакат дугачак је онолико колико износи дужина 120 зрна јечма поређаних једно поред другог.

С данашњег становишта ова дефиниција није била много поуздана јер ч између јечмених зрна има разлике, али, на овај начин је свако могао да направи себи средство за мерење које је, бар донекле, било поуздано.

Да не би било забуне на какав јечам мисли, краљ Пшемисл Отокар II дошао је на другу мудру идеју: наредно је да се на прашком граду поређају једно поред другог 120 нормалних зрна јечма, према дужини коју су она заузела, ковачи су направили мноштво гвоздених штапова.

Штапови с утиснутим краљевим грбом разаслани у у градове Чешке и Моравске заједно с краљевим наређењем: у сваком граду један штап мора бити причвршћен у општини, одмах крај улазних зрата, а други на pročелу неке зграде на пијаци да би свако који неку тканину могао одмах на лицу места да провери њену дужину.

Наређење је извршено и лакат с краљевим грбом добио је име краљевски лакат.

Пшемисл Отокар II није био једини европски владар који је установио меру за

дужину. У старим записима налазимо причу о енглеском краљу Хенриху I, сину Вилхелма Освајача. Тај Хенрих I се, кажу, једном разљутио на све те „лактове“ према којима се у Енглеској куповало и продавало. Узео је дугачак штап, један крај је ставио под пазух, другом руком означио на штапу место докле је доирала средина његовог средњег прста и изјавио: дужина штапа између мога позуха и средине мога средњег прста биће ода сада „енглески лакат“. Кажу да је додао још и ово: ко не буде мерио према њему штапу, висит ће на њему!

Пошто нико није хтео да виси, трговци су одмах прилагодили своје мере према краљевском штапу. А како се штап (мотка) на енглеском каже „јард“, енглеска основна мера за дужину до била је име јард, и још и данас се тако зове. Преведен на сантиметре јард има 91,439 см. И у Енглеској је направљен метални јард, касније је чуван у Парламенту, одакле се 1758. године изгубио када је зграда изгорела. Али, било је већ доста копија тако да то није била велика штета.

Шта је миља?

Збрка са мерама не само да је остала већ је све више расла: за то се постарала међународна трговина јер су трговци носили са собом по

свету своје лакте, стове, палчеве и педље.

Назив миља води порекло од латинске речи *миле* којом су стари Римљани означавали камен на ивици пута. Они су били изванредни градитељи путева, правих друмова који су из Рима водили у све крајеве пространог царства. Да би путници, а поготово војници могли боље да се оријентирају на ивицама путева у правилим размацима постављени су каменови. Размак између једног камена и другог износио је хиљаду корака. Хиљаду се латински каже „милиариум“. Тако се и ово камење крај пута звало милиариум, од чега је касније постала реч миља.

Удаљеност између ових каменова износила је хиљаду корака. Али, пазите! Удаљеност је износила хиљаду римских корака, а Римљани нису рачунали као ми. Оно што ми данас називамо корак, за Римљане је била само половина корака, јер је он под појмом корак под разумевао: закорачити левом ногом, стати, привући десну ногу, закорачити десном ногом. Раздаљина између места одакле се закорачило левом ногом и места где се зауставила десна нога — то је био римски корак. Укратко, римски корак то су наша два корака. И пошто наш просечан корак одраслог човека износи отприлике 75 сантиметара, значи да је удаљеност између једног и другог камена на римским путевима износила око 1500 метара.

Стара римска миља одржала се до данас у Енглеској и Сједињеним Државама. Њихова миља је дугачка

један километар и 609 метара.

Историјски метар

Пометњом у мерама за дужину и тежину позабавила се једног дана и Народна скупштина Велике француске револуције, која је букнула 1789. Године 1790. 8. маја, наложила је Народна скупштина Француске Академији наука да припреми предлог једнообразних мера за дужину и тежину. После непуних десет месеци председник одбора коме је био поверен овај задатак, поднео је Скупштини извештај који се сматра једним од најзначајнијих у историји цивилизације:

„Основна јединица за успостављање мере за дужину и тежину мора бити природна величина, непроменљива и неподложна било каквој произвољности. Овим условима одговара размера Земљиног подневка (меридијана). Његову дужину измерили су пре педесет година наши претходници. Они су утврдили да дужина Земљиног меридијана, прерачуната на морску површину, износи 20.618.556 париских хвати. Али, ова дужина је више него огромна да би могла да послужи као мера. И четвртину односно квадрант меридијана, исувише је велик. Зато Одбор предлаже да се квадрант меридијана подели на десет милиона делова, и да тај десетомилонити део постане основна јединица мере за дужину. Пошто нисмо желели да неки на-

род, евентуално одбије наш предлог из чисте националне зависти, за назив нове мере нисмо предložили француску реч већ старогрчку. У старој Грчкој средство за мерење се називало: метрон. Зато предлажемо да се овај десетомилонити део Земљиног квадранта зове: „метар“.

Народна скупштина прихватила је овај предлог и тако се родио метар. Боље рећи праметар. Године 1875. у Паризу се састао међународни скуп на којем је основана Метричка конвенција. За сваку државу која је приступила овој конвенцији израђена је једна копија праметра, од мешавине 90 одсто платине и 10 одсто иридијума. Такви праметри чувају се и данас у Паризу и другим градовима Европе. На овом металном штапу од платине и иридијума су два зареза, две танке цртице. Удаљеност између њих износи један метар.

Прецизност справа за мерење мора да се усавршава јер то захтева развитак науке и технике. И тако је Метричка конвенција 1960. године донела одлуку:

„Од 14. октобра 1960. у 18 часова 00 минута по средњоевропском времену више не важи да је један метар = 1/10.000.000 квадранта Земљиног меридијана прерачунатог на површину мора. Метар ће од данас бити дефинисан овако: 1 метар = дужина 1.650.763,73 таласних дужина криптона 86. То одговара дужини метра који је израђен у француској револуцији.

Овај нови начин мерења (помоћу светлосних таласа) омогућава тачно дељење метра и на десетохиљадите делове милиметра. Н. Д. 21

ТРЕНУТАК УЖАСА

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Каг је Фердинанд испричао шта се догодило, смејали су му се. Неки су га оптужили да је убио Дијега

Дијега Алвез је погледао мирну површину Карипског мора која се блистала на месечини, а онда се лењо опружио и почео да звиждуће. Било је то једне прохладне октобарске ноћи 1905. године. Он и његов пријатељ Фердинанд Моко налазили су се на дужности чувара светионика на малом, ненасељеном острву Серана Кеј.

Светионик — то је била мала, двоспратна дрвена барака постављена на челични треножац висок десет метара, уграђен у камену ивицу стрме и опасне обале.

Земљотрес или...

Наједном, мир је био поремећен. Читав светионик почео да се тресе и Дијега, који се придигао, пао је на под. Придржавајући се за зид успео је да устане, истрачао на платформу око бараке и осматрао мрак: сем таласа није се ништа видело. Потреси су трајали неколико минута и онда се све поново утишало. Дијега је отишао да види дали је све у реду са његовим пријатељем Фердинандом. Нашао га је како мирно спава, насмешио се и одлучио да га не буди.

Следећег јутра, у само праскозорје, два човека су се спустила до стеновите обале и установила да је све нормално. Мора бити да их је ноћас потресао земљотрес, закључили су.

Два дана касније читав светионик је поново почео да се тресе, само још јаче него прошлог пута. Уплашени чувари истрчали су на платформу око светионика и при јаркој дневној светлости загледали се у море. Устукнули су вриснувши ужаснуто.

Тамо доле, крај челичних стубова налазила се нека црна маса... гигантско чудовиште помаљало се из морских дубина и као да се успињало уз стеновиту обалу.

Скоро два минута се чудовиште успињало. Онда и само тог тренутка два човека су могла да га виде.

Био је то огроман октопад чији су пипци, скоро тридесет метара дуги, ломили челична постоља као да су шибице.

Дијега се први прибрао. Отрчао је у светионик и узео две пушке. Док су меци погађали огромно, црно биће два чувара су плако постајала храбрија.

Џиновска неман најага

Пре него што је и један од њих схватио шта се догађа, огроман црни пипак замахнуо је као бич, ухватио Дијега око струка и повукао га у дубину. Фердинанд је пуцао између очију чудовишта, али оно није олабавило смртоносни стисак пипка око његовог пријатеља.

У паничном страху, Фердинанд је бацио пушку, појурio у светионик, затворио врата и дрхтећи чекао да црно чудовиште дође по своју другу жртву... по њега... али се то није догодило!

После неколико часова Фердинанд је савладао страх и полако изишао напоље, отпузио до ивице платформе и нагнуо се над ивицу.

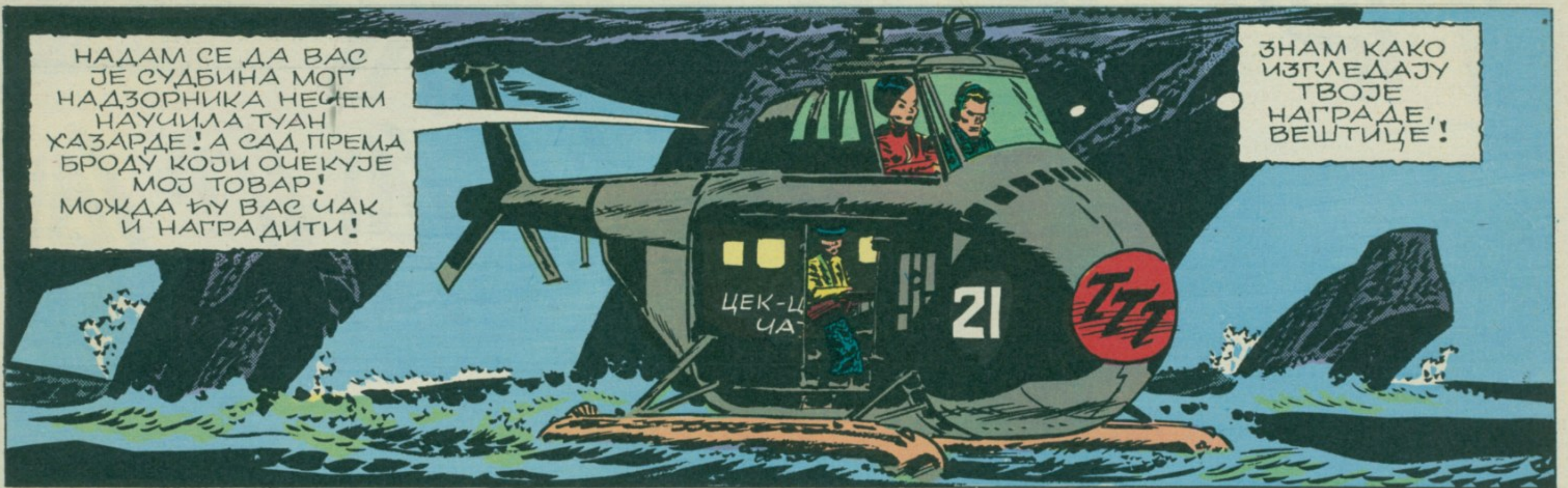
Чудовиште је било непомично. Фердинанд је био сигуран да је мртво.

Неколико недеља касније посада брода која је дошла да смени двојицу чувара нашла је Фердинанда како шета по острву скоро потпуно луд. Када је Фердинанд испричао шта се догодило, почели су да се смеју. Неки су га чак оптуживали да је убио Дијега.

Али, када је наишла осека установили су да је Фердинанд говорио истину, јер на стенама испод саме морске површине, још обавијени око челичног постоља, лежали су остаци џиновског октопада.

Ко може да тврди да таква чудовишта и данас не постоје. Али, можда се тиме могу објаснити неке нерешене тајне океана. Можемо само да чекамо да се једног дана поново догоди нешто слично као на острву Серана Кеј!

НАДАМ СЕ ДА ВАС
ЈЕ СУДБИНА МОГ
НАДЗОРНИКА НЕЧЕМ
НАУЧИЛА ТУАН
ХАЗАРДЕ! А САД ПРЕМА
БРОДУ КОЈИ ОЧЕКУЈЕ
МОЈ ТОВАР!
МОЖДА ЋУ ВАС ЧАК
И НАГРАДИТИ!

ЗНАМ КАКО
ИЗГЛЕДАЈУ
ТВОЈЕ
НАГРАДЕ,
ВЕШТИЦЕ!

ЗА ТО
ВРЕМЕ...

ИЗГЛЕДА ДА СЕ
БАЛЕ КОТЉАЈУ,
МАДАМ ЦЕК-ЦЕ!
БИЛО БИ ДОБРО
ДА ПРОВЕРИТЕ...

НА ТАЈ ТРИК СЕ
НЕЋУ УХВАТИТИ,
ХАЗАРДЕ!
НЕ ИСПУ-
ШТАМ ВАС
С ОКА!

МОЈА ГО-
СПОДАРИЦА
ВЕРУЈЕ ДА
МЕ СЕ ОСЛО-
БОДИЛА...
АЛИ...

Шилптопсов крик загушила је
бука мотора...

И ТИ СИ
ЗАЛУ-
ЖИО
ОСВЕТУ!

ЦЕК
ЧА

МОЈА
ОСВЕТА ТЕК
ПОЧИЊЕ!

Ц-ЦЕ
С

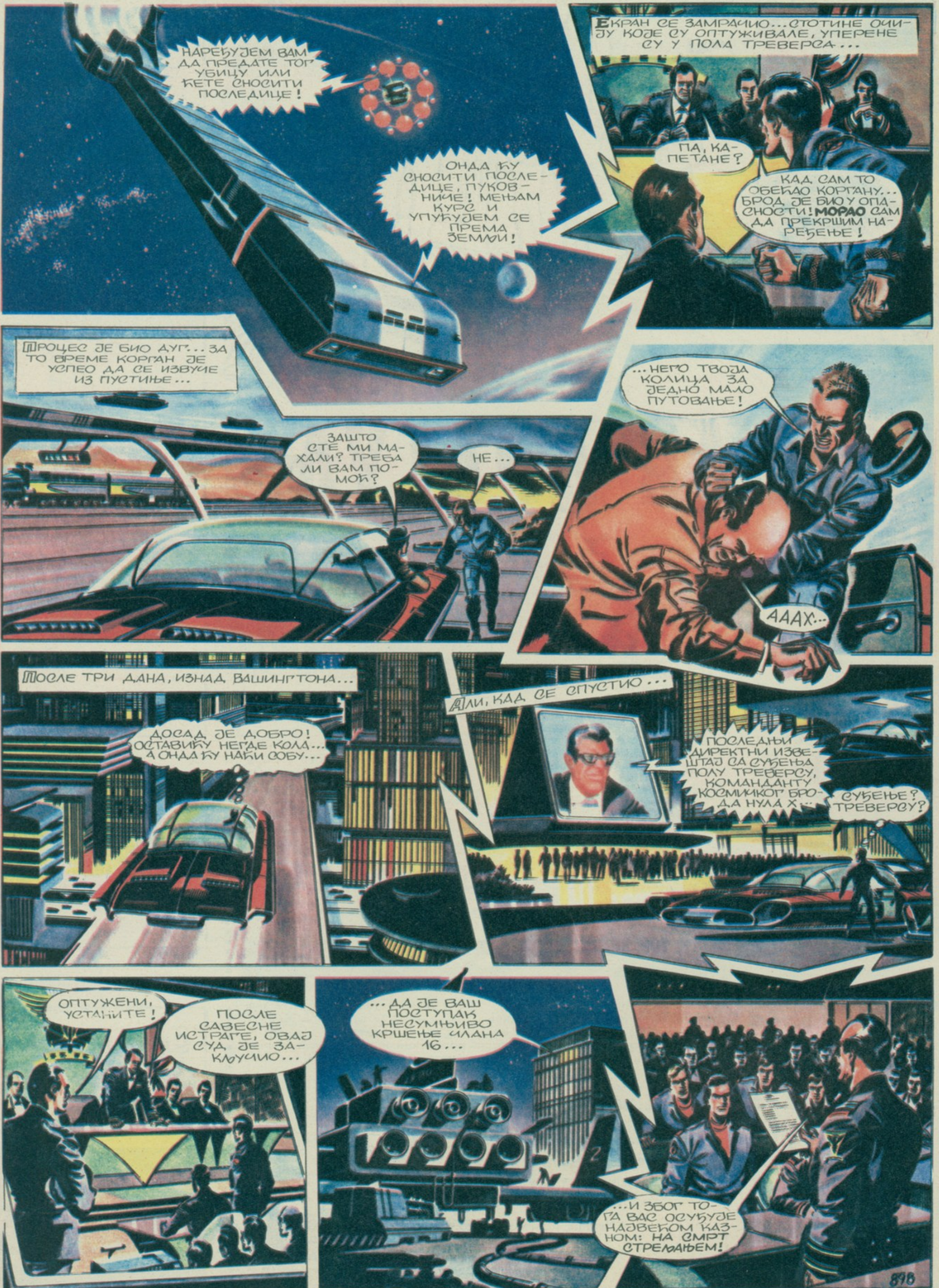

ЗА ТО ВРЕМЕ У ПИЛОТСКОЈ
КАБИНИ...

КРОЗ ДЕСЕТ МИ-
НУТА УГЛЕДАЋЕ-
МО БРОД! МОЈ
ТОВАР ЋЕ БИТИ
ИСПОРУЧЕН...
А ЈА ЋУ СТРА-
ТИ У ЦЕП
ПЕТ МИЛИ-
ЈАРДИ!

АЛИ, ЊЕЊ САМ О БОГАТСТВУ НЕСТАЈАО
ЈЕ У МОРУ...

НАРЕЂУЈЕМ ВАМ
ДА ПРЕДАТЕ ТОГ
УБИЦУ ИЛИ
КЕТЕ СНОСИТИ
ПОСЛЕДИЦЕ!

ОНДА ЋУ
СНОСИТИ ПОСЛЕ-
ДИЦЕ, ПУКОВ-
НИЧЕ! МЕЊАМ
КУРС И
УПУЋУЈЕМ СЕ
ПРЕМА
ЗЕМЉИ!

ЕКРАН СЕ ЗАМРАЧИО... СТОТИНЕ ОЧИ-
ДУ КОЈЕ СУ ОПТУЖИВАЛЕ, УПЕРЕНЕ
СУ У ПОЛА ТРЕВЕРСА...

ПА, КА-
ПЕТАНЕ?

КАД САМ ТО
ОБЕЉАО КОРГАНУ...
БРОД ЈЕ БИО У ОПА-
СНОСТИ! **МОРАО** САМ
ДА ПРЕКРИМ НА-
РЕЂЕЊЕ!

ПРОЦЕС ЈЕ БИО АУГ... ЗА
ТО ВРЕМЕ КОРГАН ЈЕ
УСПЕО ДА СЕ ИЗВУКЕ
ИЗ ПУСТИЊЕ...

ЗАШТО
СТЕ МИ МА-
ХАЛИ? ТРЕБА
ЛИ ВАМ ПО-
МОЋ?

НЕ...

... НЕГО ТВОЈА
КОЛИЦА ЗА
ЈЕДНО МАЛО
ПУТОВАЊЕ!

АААХ...

ПОСЛЕ ТРИ ДАНА, ИЗНАД ВАШИНГТОНА...

ДОСАД ЈЕ ДОБРО!
ОСТАВИЋУ НЕГАДЕ КОЛА...
А ОНДА ЋУ НАЋИ СОБУ...

АЛИ, КАД СЕ СПУСТИО...

ПОСЛЕДЊИ
ДИРЕКТНИ ИЗВЕ-
ШТАЈ СД СУЂЕЊА
ПОЛУ ТРЕВЕРСУ,
КОМАНДАНТУ
КОСМИЧКОГ БРО-
ДА НУЛА X...

СУЂЕЊЕ?
ТРЕВЕРСУ?

ОПТУЖЕНИ,
УСТАЈИТЕ!

ПОСЛЕ
САВЕСНЕ
ИСТРАГЕ, ОВАЈ
СУД ЈЕ ЗА-
КЛУЧИО...

... ДА ЈЕ ВАШ
ПОСТУПАК
НЕСУМЊИВО
КРШЕЊЕ ЧЛАНА
16...

...И ЗБОГ ТО-
ГА ВАС ОДУЂУЈЕ
НАЗВЕНОМ КАЗ-
НОМ: НА СМРТ
СТРЕЉАЊЕМ!

НЕСТАЛИ ДРАГУЉИ

Чим смо комесар Бурдон и ја ушли на главна врата хотела „Мажестик“, у сусрет нам пође омањи човек.

— Хвала вам што сте тако брзо дошли, господо. Зовем се Фремо и директор сам овог хотела.

— Мило ми је — прогунђа Бурдон. — Телефонски сте нам јавили да се десила нека крађа. Испричајте нам све по реду.

Директор поче узбуђено:

— Страшно, господо, страшно за углед мог хотела. Међу нашим гостима тренутно се налази и један златар из Анверса, М. Ланг. Јутрос, у девет часова, напао га је неко у његовој соби, онесвестио га и из ручне касе украо више дијаманата велике вредности.

Бурдон замоли директора да га одведе до жртве.

М. Ланг, старац с белом брадом, потврди директорову причу:

— На моју несрећу нисам могао добро да упамтим лик нападача. Чини ми се да је имао наочаре и црну браду.

— Да ли сте га некад видели? — интересовао се комесар.

— Па, можда сам га једном срео у ходнику...

Како је испитивање показало мало касније, у соби до златарева одсео је извесни Албер Молин. Он је исплатио свој рачун у хотелу нешто пре девет часова и затим ишчекао. Собу је изнајмио претходне вечери и то је био први пут да одседне у „Мажестику“.

Испитали смо собарицу.

— А, то је био веома фини господин — рече жена. — Био је веома лепо обучен, а у кравати је имао бисер и свилену кошуљу с иницијалима А. и М.

— По мом мишљењу — рече директор хотела — он је имао неки чудан ход, као да се био прерушио.

— Ко је још знао да носите дијаманте велике вредности? — упита Бурдон.

— Тројица мојих колега, златара из овог града, знали су за мој долазак одговори старац. То су Жаккар Андре, Марбе и Совин...

Док је комесар чекао тројицу златара, ја сам отишао до пријавнице хотела и затражио да видим хотелску листу коју испуњава сваки гост.

Пола часа касније, Совин, Жаккар и Марбе стигли су у хотел. Наравно, сва тројица су одлучно порицала да имају било какве везе с крађом.

Тада ми изненада сину једна идеја.

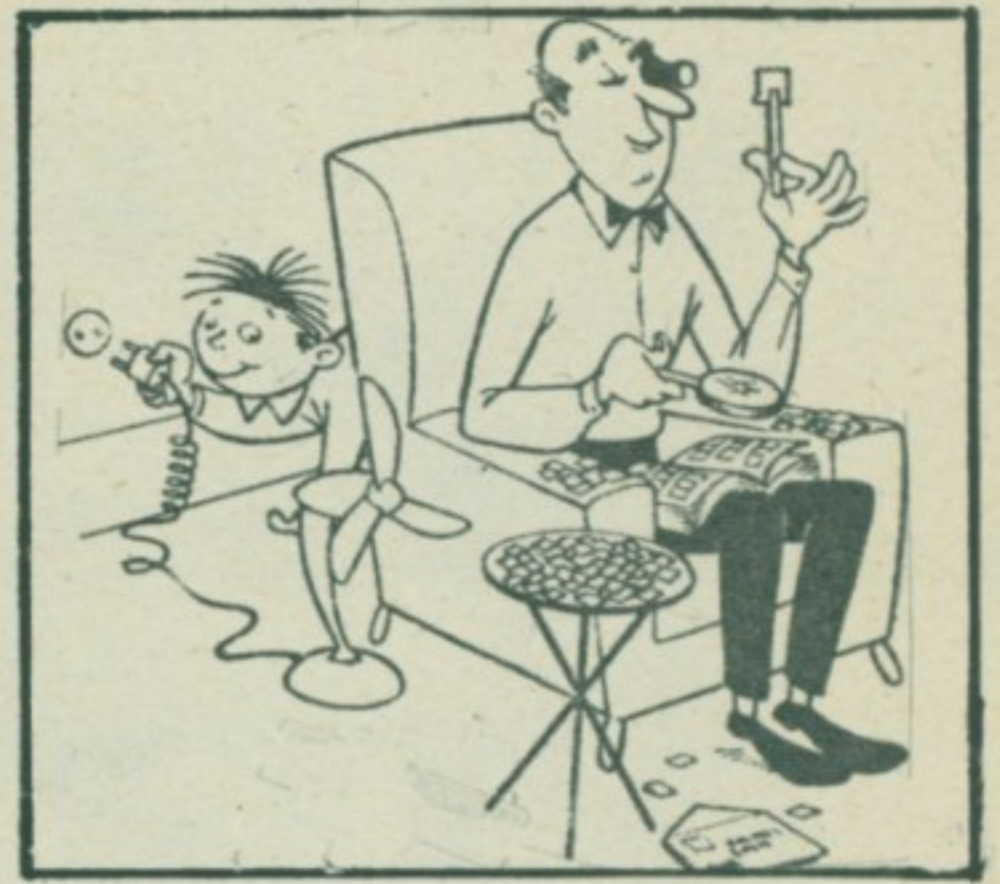
— Замолио бих вас, господо да се потпишете на овом листу

Они прихватише без речи а затим комесар Бурдон и ја почесмо да упоређујемо потписе с оним на хотелској листи. — Нашао сам га, комесару! — узвикнух после неколико тренутака.

Драги читаоци, бацам вам рукавицу. Знате ли ко је од ове тројице лопов и шта га је одало?

(Решење на 31. страни)

* ХУМОР *

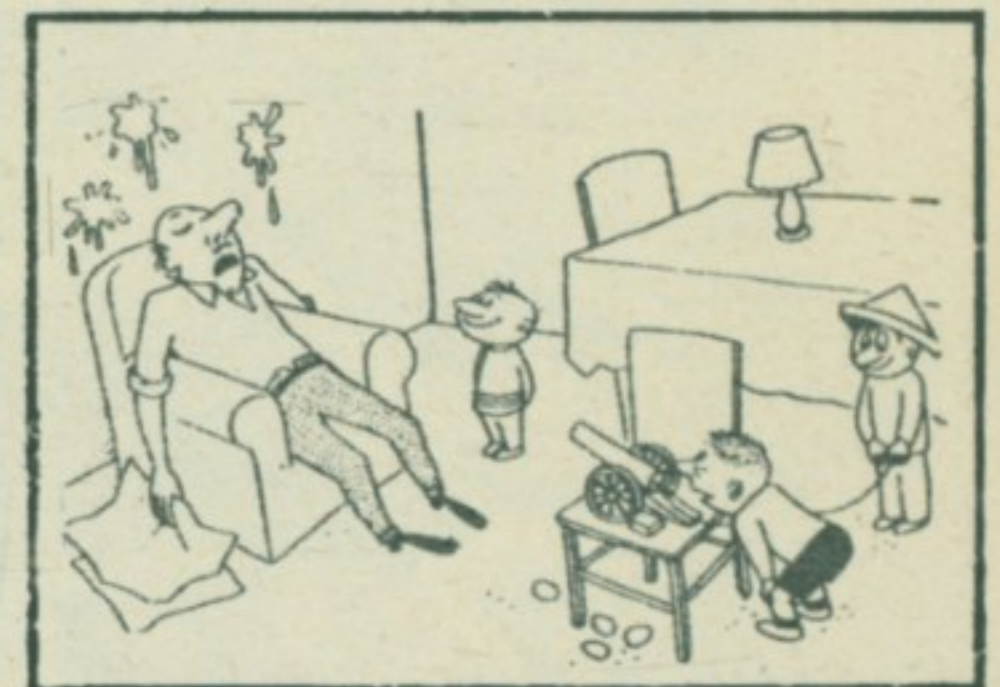
БЕЗ РЕЧИ

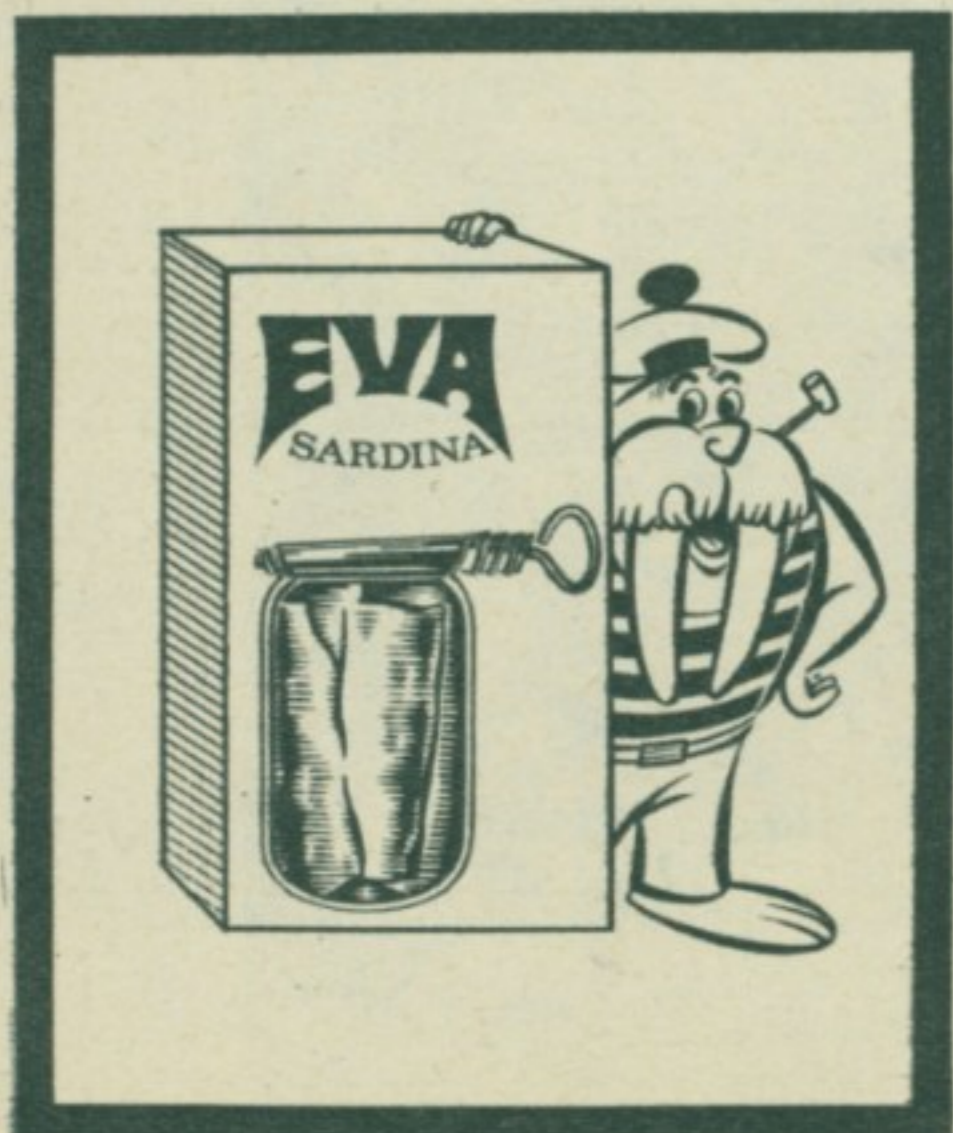
— Не треба да трескаш ногом чим се наљутиш!

БЕЗ РЕЧИ

— Овога пута ћемо га сигурно погодити!

Песма недеље

Од 53 песме о Кики Бибић, колико је стигло у редакцију, жири је за најбољу прогласио рад Вернице Ковачевић, ученице из Београда. За идући пут напишите песму о чему год ви желите, значи — тема је слободна. Молимо вас да своје радове шаљете на дописници и да их читко потпишете.

КИКА БИБИЋ

Док »Аполо« девет
стартује на Месец,
наша Кика муку мучи
да азбуку сву научи.

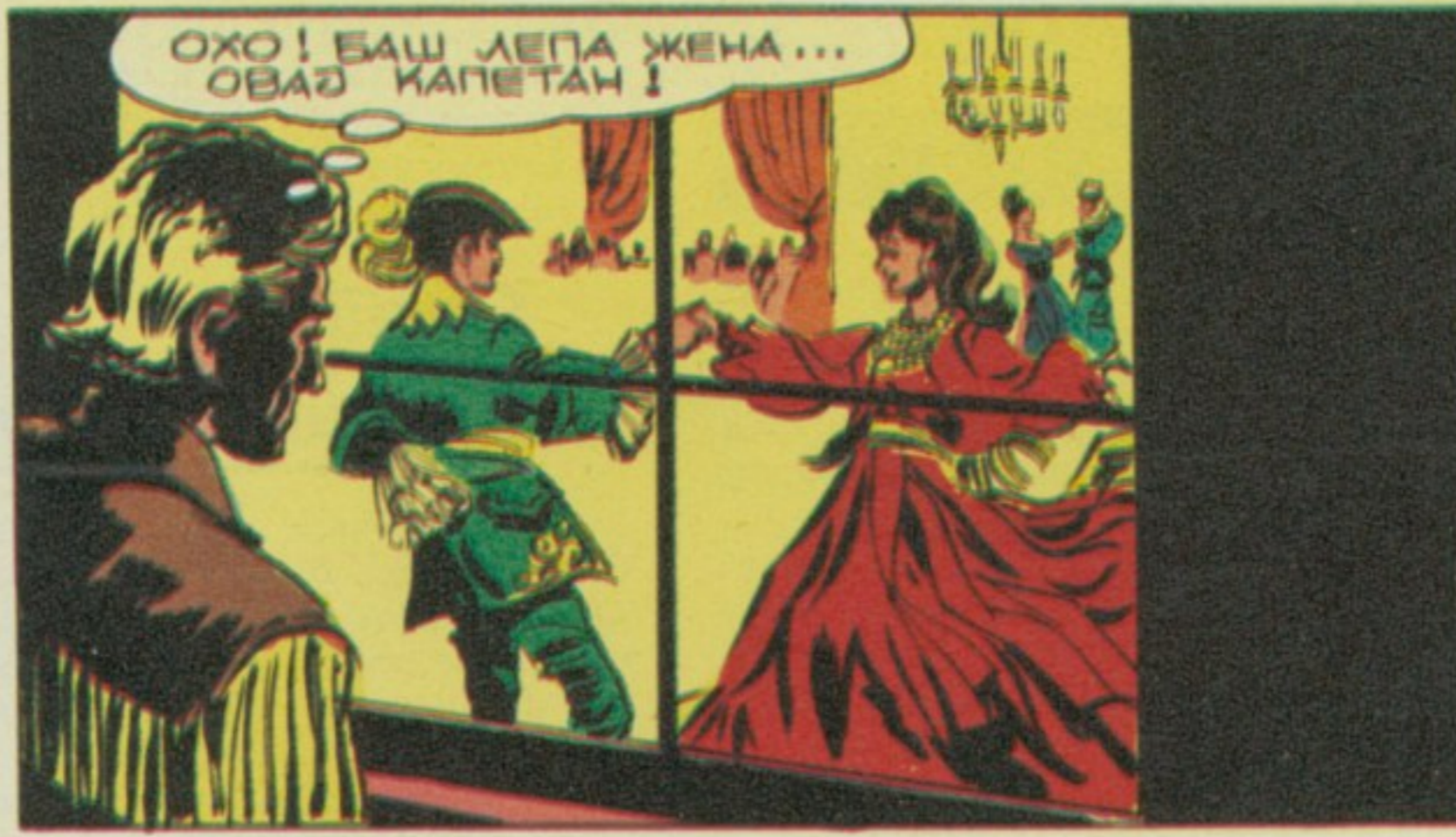
Верница Ковачевић,
уч. Осн. шк. „Стеван Синђелић“ - Београд, Струмичка број 88

**ЈЕДНА
АЛИ ВРЕДНА**

ИЗГОВОРЕНЕ РЕЧИ
СУ КАО ПТИЦА КОЈУ
НЕ МОЖЕШ УХВАТИТИ

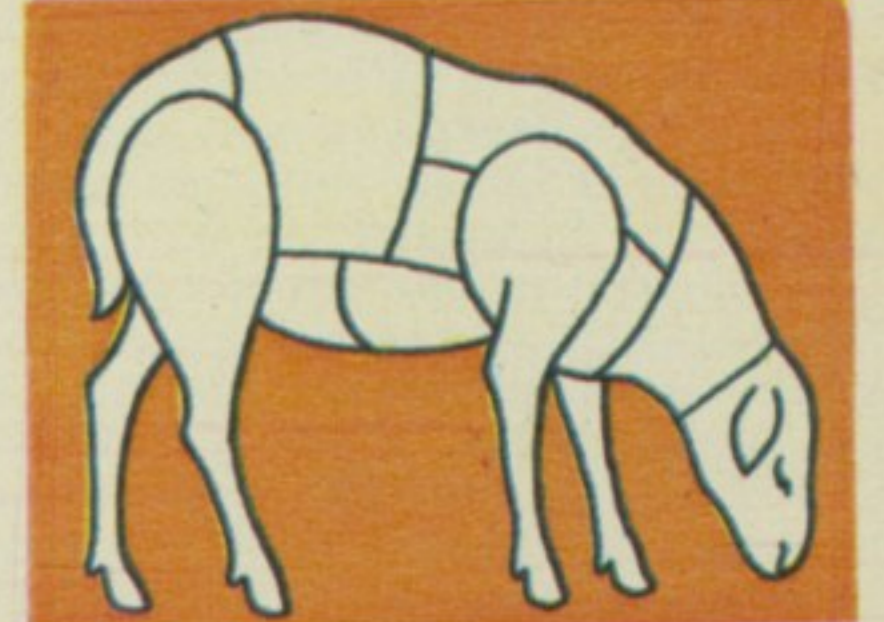
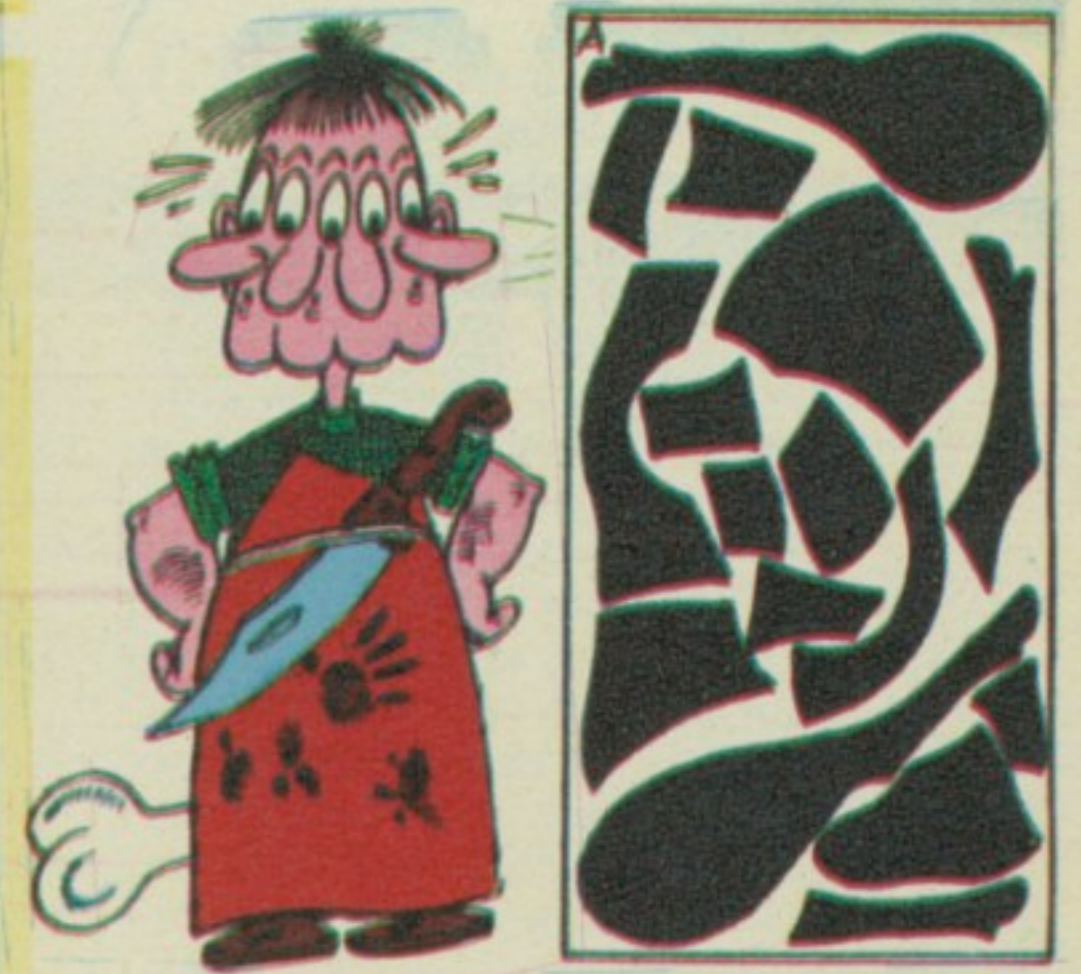
(Суданска пословица)

КАПЕТАН Кејт

ОВЦА ИЗ ДЕЛОВА

Мајстор дечијих играчака од дрвета наредно је свом младом помоћнику да направи још једну дрвену овцу као што је ова на нашој слици. Пошто је младићу ово била нека врста пробног испита мајстор му је дао и изрезане делове које је ставио у ова три поља: А. Б. В. Пазите, само у једном од ова три поља налазе се сви делови који су младићу потребни. Још једна напомена: у сваком пољу има по три дела више.

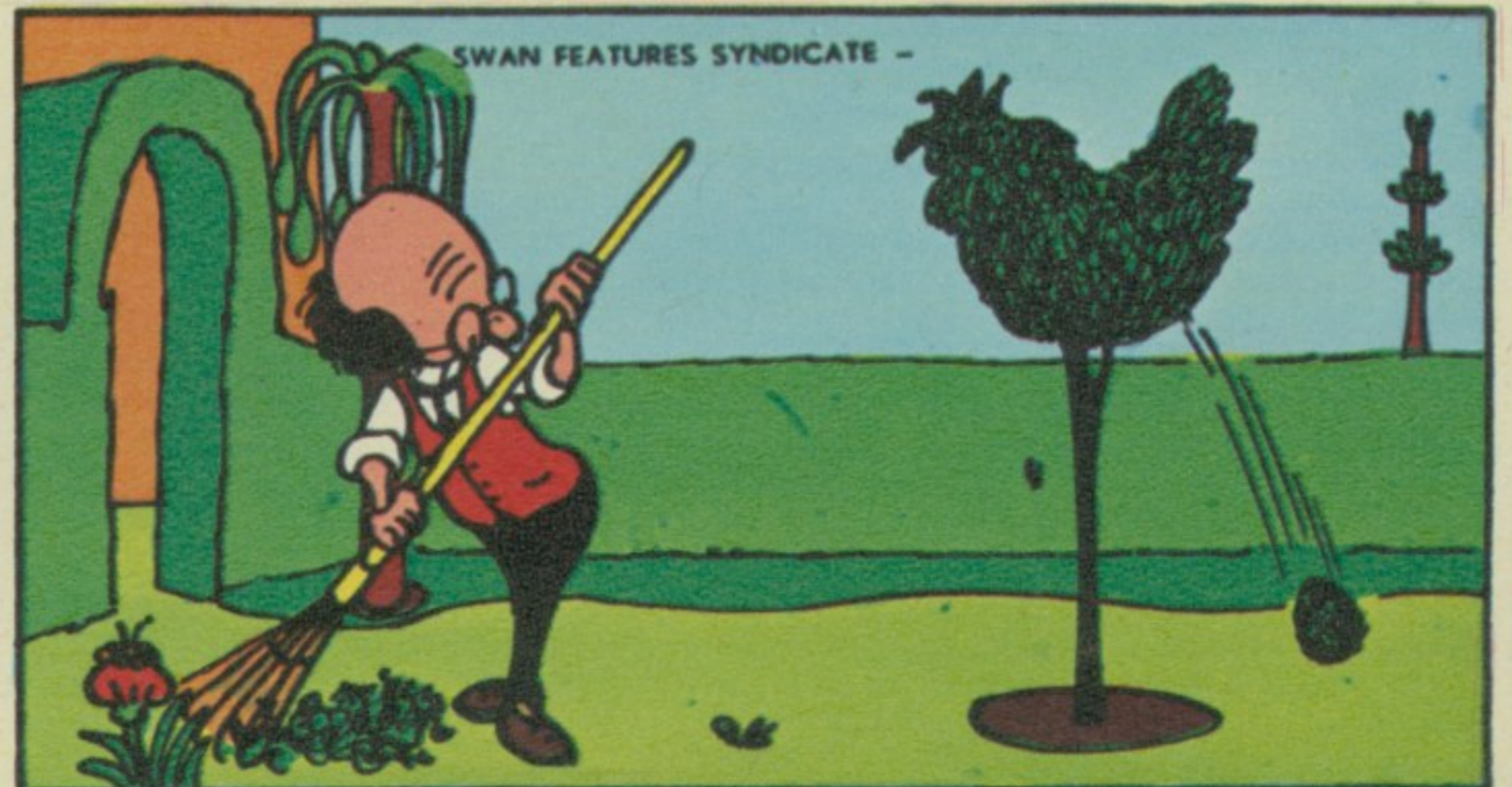

Решење:

Поље под В има делове који су младићу потребни да састави овцу.

ПРОФЕСОР АЛФА

СКАНДАЛ НА СЛАНЧУ

КЕИТ ЛАУМЕР

СВИ НА КРОВ! — УЗВИКНУ МАЊАН — ЈА САМ НА ЗЕМЉУ СЛАО ИЗВЕШТАЈЕ О ПЛИМИ БЛАТА, АЛИ ИХ ИЗГЛЕДА НИКО НИЈЕ ЧИТАО

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Глас генералног конзула Мањана, представника Земље на планети Сланч, реско је одјекнуо у слушалици скафандра вице-конзула Ретифа, нагнутог над волан аутомобила који се тешко пео уз брдо кроз густе слојеве паре. Пара се подизала из безбројних рупчага пуних кључалог блата.

— То је лудост, Ретифе! Или ћемо се заглавити или ће аутомобил да експлодира!

— Остало нам је још свега стотинак метара — одговори Ретиф.

После неколико минута ауто се зауставио на ивици огромног кратера из којег се дизала сумпорна пара — Видите ли оне отворе на јужној падини? — упита Ретиф показујући у правцу блатњавог дна — кад бисмо сишли...

— Таман посла! Не пада ми на памет да се спуштам у то блатиште да бих испитивао којекакве рупчаге! Уосталом, морамо брзо да се вратимо јер космички брод може сваког тренутка да стигне.

Десет минута касније аутомобил је бркетао по равници покривеној високом блатњавом травом која је својим пипцима обавијала точкове кола. Космички брод се управо спустио.

— Па то је дипломатски брод! Можда је Одсек одлучио да скрати наш боровак овде на свега три месеца и сад нам шаље замену!

— Не верујем — одговори Ретиф. — Вероватније је да нам шаљу сто за линг-понг као утеху и поруку да се боровак продужује још пет година.

**Ујомоћ,
разбојници!**

Док су се Мањан и Ретиф приближавали, врата брода се отворише и на степеницама се указа група Земљана у скафандрима.

— Немамо времена за губљење, господо, — обрати им се конзул Мањан кроз своју заштитну маску — изволите сви у кола.

На те речи један дебељко који је лично на дипломатског саветника уплашено повика: — Упомоћ, разбојници!

Мањан га погледа запрепашћено: — Не бојте се, забога!

— Шта се то дешава? — строго се умеша висок човек широких плећа.

— Дошао сам — промуца Мањан — да вам пожелим добродошлицу на Сланч и да вас одведем у конзулат.

— Ви сте, значи, из конзулата. Разговараћу ја већ са конзулом! Какав је то начин да по угледну трговинску делегацију шаље типове који изгледају као разбојници!

И заиста, Мањан и Ретиф нису

уливали нарочито поверење у својим блатњавим униформама, високим чизмама, маскама

— Ја сам генерални конзул Мањан, а ово је господин Ретиф. Жао ми је због неспоразума...

— Шта?! Ви... ви сте генерални конзул?... — Човек направи презриву гримасу — Ја сам Реинсингер, шеф трговинске делегације са Земље. Донели смо вам неке ствари. Узгред буди речено, како напредује берба барских ораха? Колико бродова да пошаљемо

— Ниједан. — одговори Мањан.

— Неће бити никаквих испорука.

— Немогуће! — љутито ће Реинсингер. — Па ми смо на Сланчу отворили конзулат само да бисмо овдашње људе наговорили на трговину са Земљом. А пошто су барски ораси једини производ који Сланчани могу да нам дају у замену за наше, не видим разлога да се по њих не пошаљу космички бродови...

**Пацови
у конзулату**

Мањан заустави кола испред улаза на коме је стајао човек спљоште не главе, наборане тамноцрвене коже, ослоњен на нешто што је личило на метлу.

— Идемо даље, господине Мањане, сиротињску четврт ћемо посетити другом приликом. Сад бисмо желели да се окупамо

— Али, ово је конзулат.

Реинсингер запањено погледа безбојну влажну зграду зидова покривених црним муљем и травуљином.

— Зар је то зграда подигнута пре свега три месеца, која је стајала читаво богатство? И Реинсингер закорачи у житко блато.

Када су ушли у зграду конзулата Реинсингер је, не верујући рођеним очима, угледао разбијене прозоре кроз које су се провлачиле гране неких чудних пузавица, згорело блато испод којег се није видео под, велики салон пун грозне травуљине. Устукнуо је када је спазио великог пацова који се хитро сакрио испод гомиле траве.

Мањан поведе госта на горњи спрат где су се налазиле канцеларије. И ту је владао исти хаос:

— Господо! — Глас шефа трговинске делегације лично је на вулкан који само што није експлодирао. — У току своје каријере виђао сам разне случајеве лењости, лоше организације и јавашлука, али ово овде превазилази сваку меру! И као врхунац свега на Сланчу нема барских ораха! Скандал! Господине — обратио се генералном конзулу Мањану — примите к знању да сте смењени и ухапшени и да команду преузимам лично ја!

— Али... господине...

— Не желим да слушам никаква оправдања. Овај град смо направили да би Сланчанима показали како треба да се живи и станује и да бисмо их навикли да употребљавају производе направљене на Земљи. Леп пример сте им дали! Ипак, ја ћу покушати да поправам ствар.

— Блокшипе, побрините се за цеви и остале инсталације; Хорасе, ви поведите рачуна да се приземље очисти од блата а Поиндекстер нека очисти спрагове и све дезинфикује хемикалијама које смо донели. Ви, господине Мањане, набавите што пре радну снагу која ће пребацивати товар допремљен са Земље. Све мора да буде готово до заласка сунца јер вечерас приређујемо свечани пријем. Молим да сви обучете вечерња одела. Покажимо Сланчанима како се живи у цивилизованом свету.

**Сасијанак
са минисџром**

— Неће бити лако са радницима. Сланчани не раде ни радним даном ни недељом. Новац не употребљавају, а једина жеља им је да ми оде мо са њихове планете и оставимо их на миру — одговори Мањан.

— Нисам тражио ваше савете, господине. Молим вас да телефонирате министру иностраних послова и да ми закажете састанак.

— Одмах ћу га позвати — Мањан стаде на врата и викну: — Фреди! Фреди!

Неколико секунди касније на вратима се појави један Сланчанин.

— Част ми је да вам представим господина Фредерика Гумбубуа, министра спољних послова планете Сланч.

— Забога, па тај човек је малочас чистио блато на улазним зрагима! Да ли је могуће да ви једног министра употребљавате као вратара?

— Он је једини пристао да ради код нас. У ствари, сам се понудио јер је један од ретких Сланчана који воли наша алкохолна пића. Тако га и плаћамо: сваке недеље по сандук вискија.

— Господине министре, молим вас да ми набавите стотинак радника а ја вам обећавам веома повољне уговоре са нашом планетом.

— То учиним не могу — одговори министар без двоумљења. — Нама треба ништа не.

— Ја сам вам говорио, господине Реинсингере, — умеша се Мањан.

— Доста ви, све ће се то уредити с мало стрпљења и добре воље. Својим поступцима умало нисте упропастили читав подухват.

Неколико часова касније груписе Сланчана и чланова делегације са Земље весело су разговарале у очишћеном салону конзулата. Реинсингер је говорио:

—...Свуда смо посули хемикалије и те животиње ће нестати без трага и гласа. Срамота је за народ Сланча да дозволи размножавање гамади која...

Снажна тутњава прекину га усред реченице. Он збуњено погледа Мањана.

— За неколико минута настаје плима. То је у ствари нека врста гејзера који сваких 27 часова избацује милионе тона блата. Прозори и врата не могу да спрече продирање муља у куће. Ништа не... Сви на кров! — узвикну Мањан — Ја сам слао извештаје на Земљу, али их изгледа нико није читао!

Доле на улици кључало блато већ је достигло висину приземља. Капци су се ломили под страшним теретом. На крововима је врело од људи. Блато је ударало о зидове, одбијало се и у млазевима стизало чак до кровова. Дешавало се нешто необично: ниво блата одавно је прешао висину достигнуту за време највеће забележене плиме.

— Погледајте доле! Блато носи мртве пацове! — ужаснуто псвика Мањан. — Пропали смо!

— Толика дрека због мртвих пацова! Мојом заслугом уништени су ти одвратни гадови. Наредио сам да се на улице проспе десет тона мишомора из наших залиха.

— Тешко нама! Уништили сте пацове који се хране пузавицама. Тако су се пузавице за једно после подне намножиле и победиле лепљиву траву а баш та трава уништава барске црве. Барски црви се хране ларвама паразита а само ти паразити су у стању да контролишу ватрене стенице које би се без њих снажно размножиле, мада их једу и пацови у чијим излучевинама живе мале глисте...

— Доста с глупостима, господине Мањан, није тренутак за прекла-

— САМО ДА НЕ СТИГНЕМО ПРЕКАСНО!

пање о биљном и животињском свету планете Сланч — брзо га прекиде Реинсингер.

Сјасоносни њлан

— Ја само покушавам да вам објасним. Круг законитости међу живим бићима је, захваљујући вашим хемикалијама, прекинут и више нема ничег што би зауставило плиму блата. Кроз један час биће покривен и кров и наш крај неће бити нимало весело. Мој помоћник Ретиф је имао неки лудачки план помоћу кога би се зауставила блатна бујица али, разуме се...

— Ретиф! — Реинсингеров тон био је веома одлучан — да покушамо, момче?! Хватајте одваљена врата нашег бившег аутомобила! Послужиће уместо сплава!

Два човека су веслала брзо. Иза њих из блата је вирио врх конзулата обавијен катранским парама. Било им је потребно десетак минута да стигну до брда и пет минута успона пешке до главног кратера. Ретиф се надао да блато још није продрло у отворе на другој, јужној страни брега. Најзад стигосе на ивицу огромног кратера из кога је куљао дим.

— Ако блато стигне до запушених рупа на јужној падини пре но што ослободимо отворе на њима, све је пропало. Блато ће за тили час испунити читаву долину јер се ове северне стране налазе његови извори. Отвор на јужној страни је одавно запушен и треба га ослободити динамитом. Блато ће одмах покуљати у њега а од њега воде подземни канали. Град би на тај начин био спасен. Треба радити брзо, ево овако, и чувајте динамит као очи у глави. Када почну експлозије, регулишите ваздух у окафандру на највећи притисак, седните на земљу и чврсто обухватите колена...

Ретифове речи прекинула је страховита експлозија која је разнела пола брега. Комади стена, лаве и блата летели су на све стране...

Када су дошли к свести Ретиф и Реинсингер су се, на своје велико изненађење, налазили на чврстом тлу, на обали неког скамењеног језера. Кренуше у правцу града. Још издалека угледаше групе људи како весело скачу и играју по улицама. Блато је ишчезло а свуда унаоколо пружало се тло покривено неком чврстом глатком масом. У сусрет им је долазио Мањан.

— Шта се догодило са благом?
— муцао је Реинсингер. — Па ово је асфалт и то првокласан!

— Када је ниво блата почео да опада, Фреди, то јест, господин министар, хтео је да очисти прилазе и магацине конзулата. Случајно се спотакао и срушио товар пластичне масе који сте ви донели са Земље. Чим је блато дошло у додир са пластичним прахом, истог тренутка је почело да се стврдњава. То је као неки катализатор јер су улице ускоро биле прекривене чврстом масом.

— Господо, ипак нисмо узалуд дошли. Биће трговине са Сланчом! Понудићемо им котураљке, тенис, кошарку, одбојку. Научићемо их да приређују такмичења, а све потребне ствари ће, наравно, набављати на Земљи. — Реинсингер је сијао од задовољства. — И то још није све, господо! Пошто од њих не можемо да добијемо новац за све дивоте које ћемо им давати, узећемо овај, назовимо га асфалт, и њим ћемо асфалтирати читаву галаксију и све то готово бесплатно!

ВУЛКАНСКО ПЛЕМЕ

ПОДСЕТНИК

Експандер за гимнастичке вежбе и развијање мишића са 4 и 6 опруга, по цени од 46 и 61,50 дин. наћи ћете у продавници „Словенијаспорт“, Трг Маркса и Енгелса 2.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

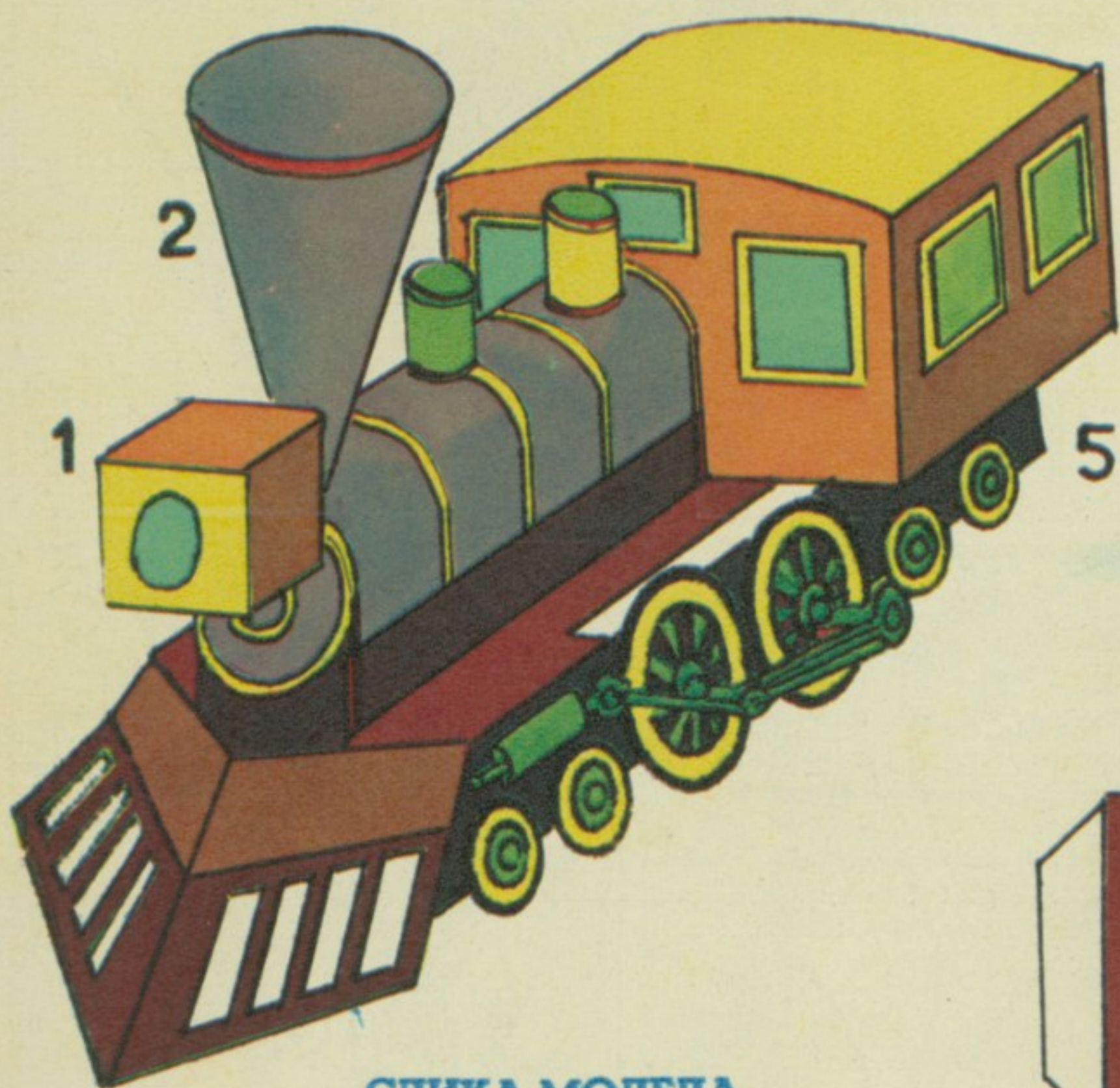
ДАЛЕКО ОД ОЧИЈУ

Прва звезда забавне музике у прошлој години Мери Хопкин снимила је само једну плочу и постигла огроман успех. Али кад се појавила ван дворане за снимање, без феноменалних техничких уређаја, показала се као просечан певач. У Сан Рему уместо да допринесе успеху Серђа Ендрига, она му је, како многи сматрају, само одмогла. Ипак, Серђу је припало друго место. Плочу са мелодијом „Далеко од очију“ у извођењу Мери Хопкин издао је „Југотон“. Цена 7. н. дин.

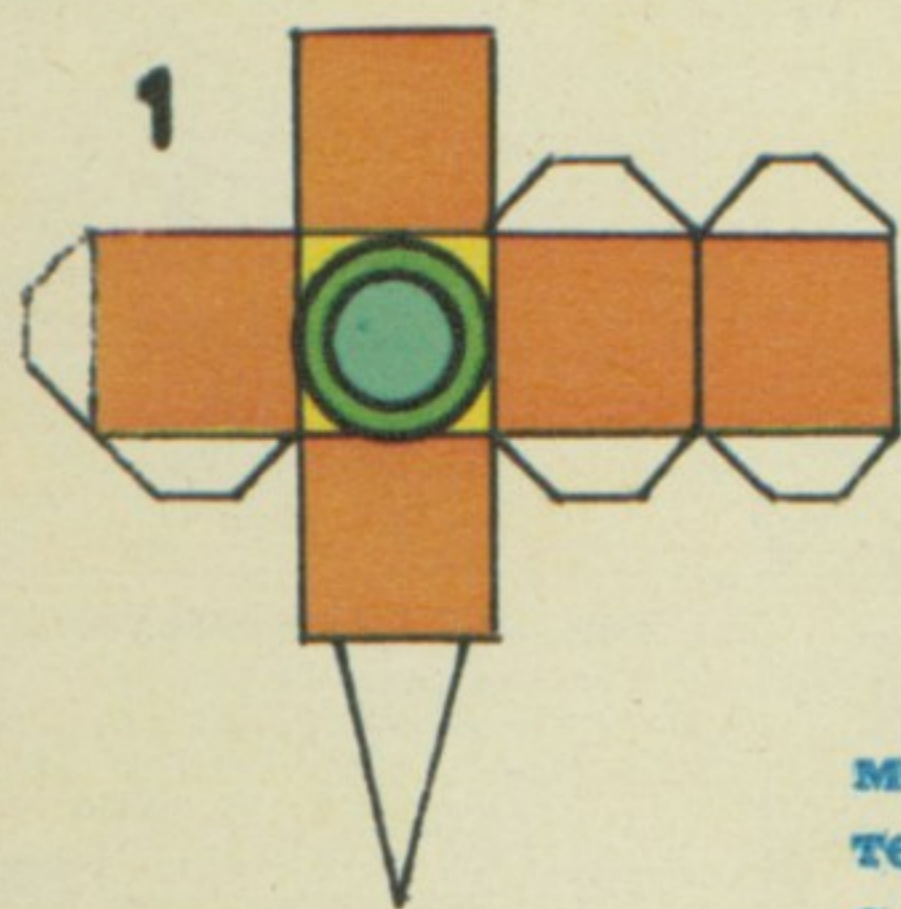
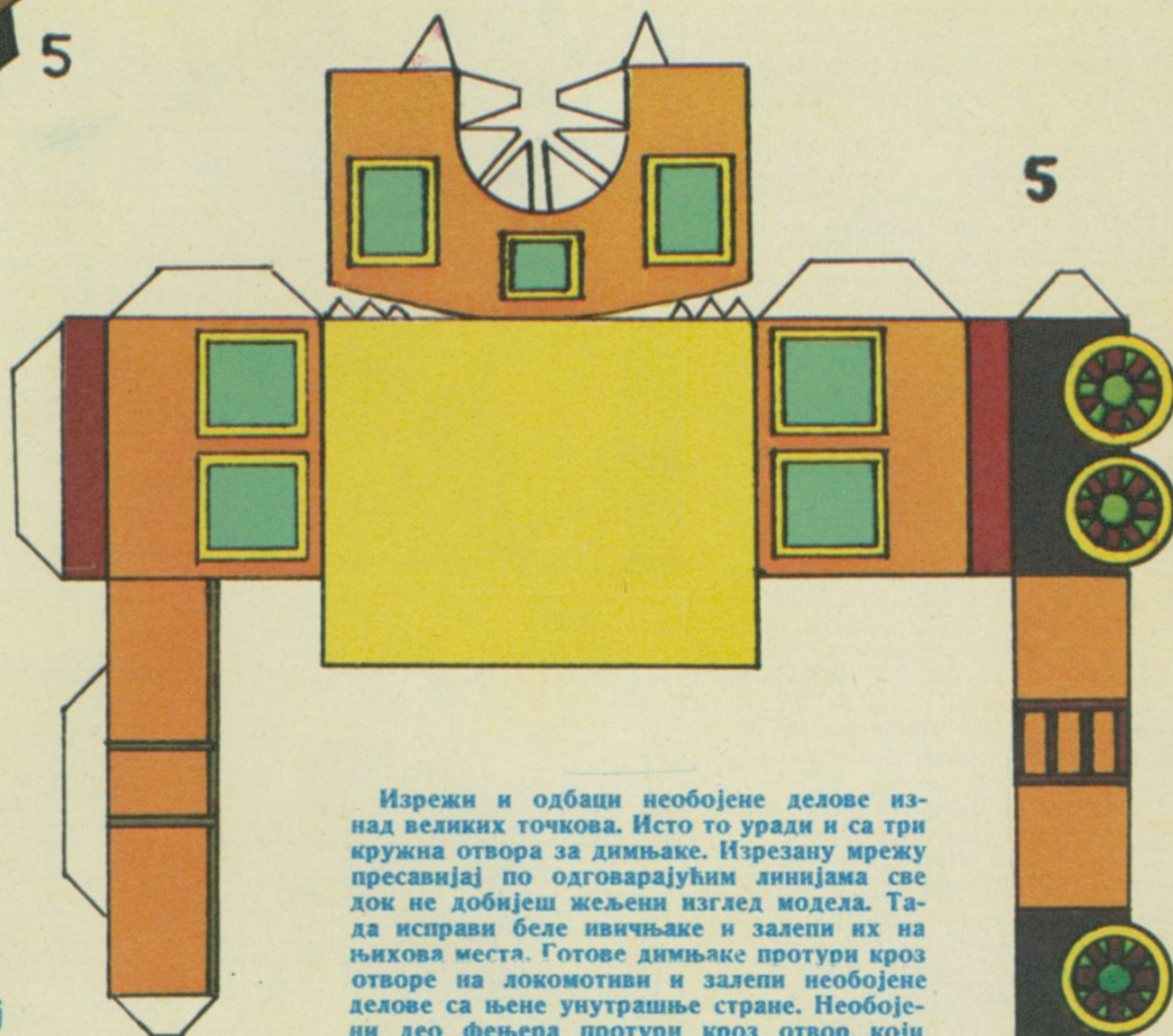
ИЗРЕЖИ, ЗАЛЕПИ И САСТАВИ

МОДЕЛ ЛОКОМОТИВЕ ИЗ 1867. ГОД.

СВЕ НАЦРТАНЕ ДЕЛОВЕ ЛОКОМОТИВЕ ЗАЛЕПИ НА КАРТОН. КАДА СЕ ЛЕПАК ОСУШИ, ИЗРЕЖИ ИХ И САСТАВИ КАО ШТО ЈЕ ТО ПРИКАЗАНО НА ЦРТЕЖУ.

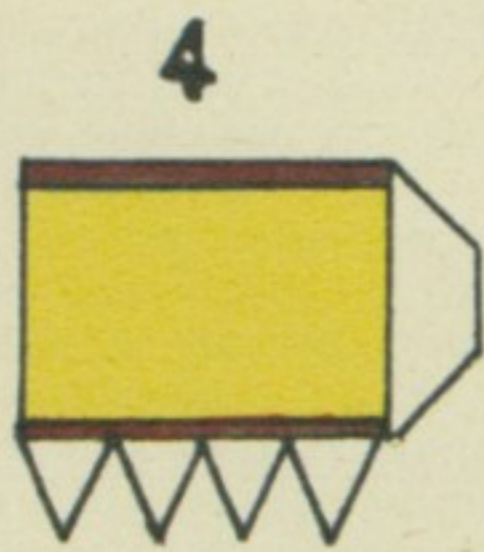
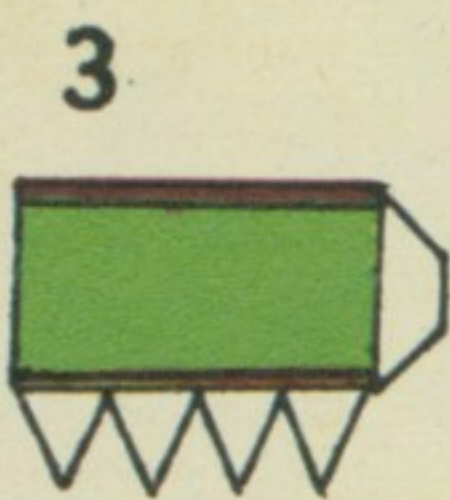
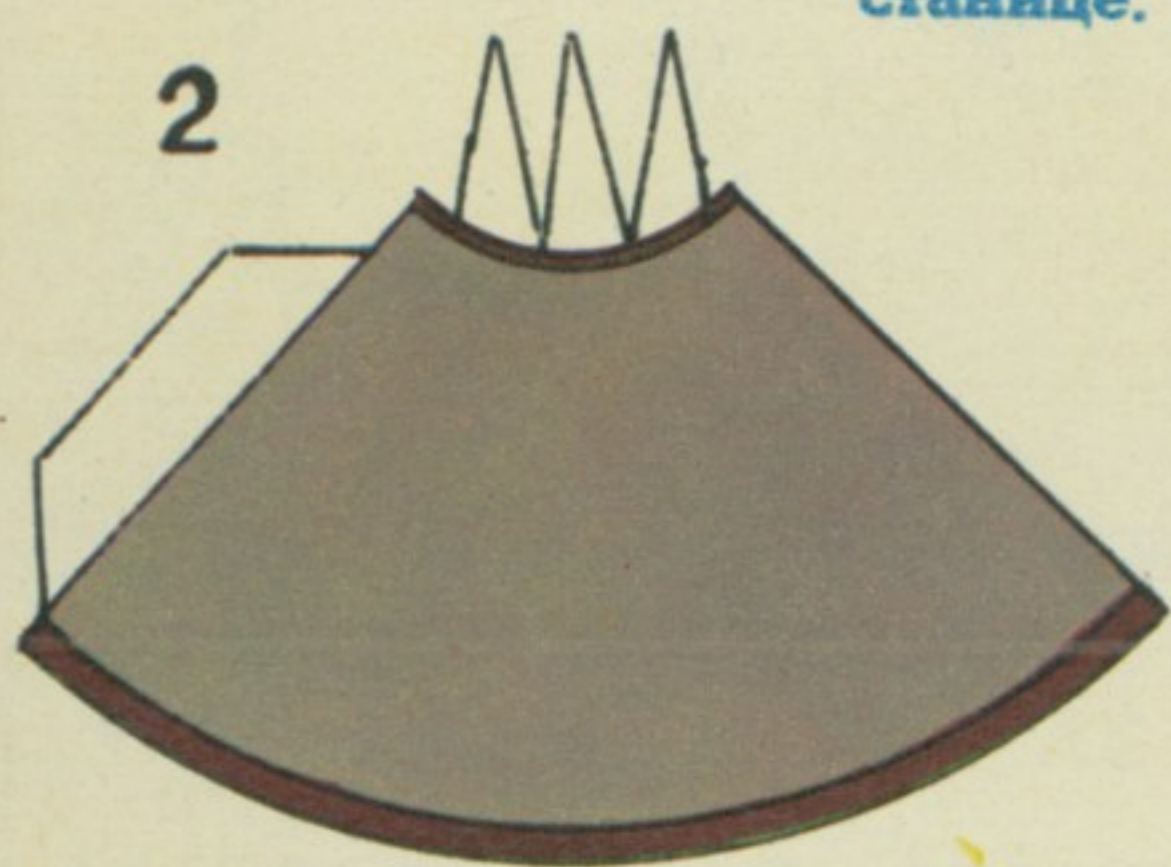

СЛИКА МОДЕЛА ЛОКОМОТИВЕ

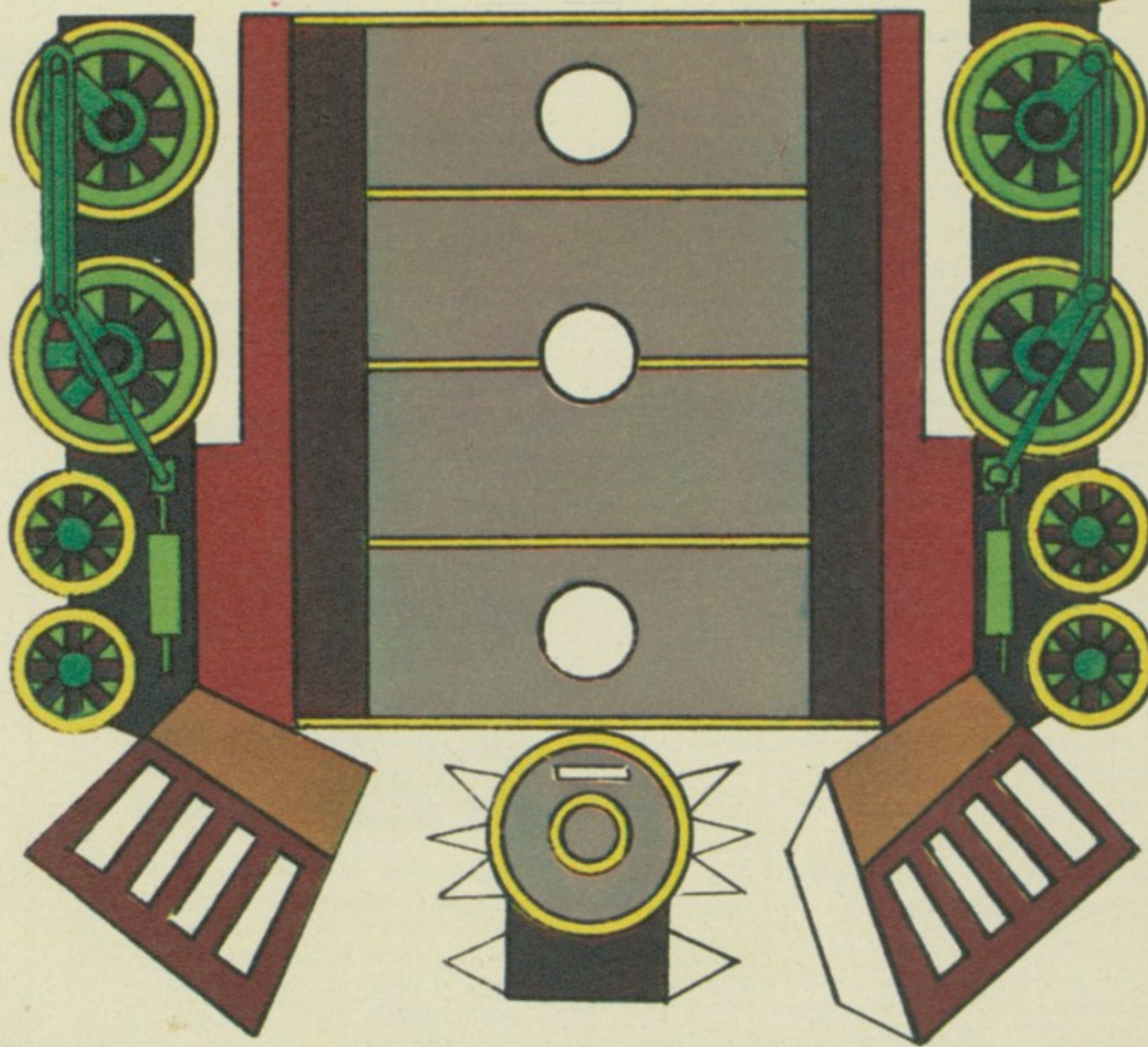

Ако вам се овај модел допада, пишите нам да наставимо с објављивањем модела вагона и макете станице.

(Ми-Риз)

Изрежи и одбаци необојене делове изнад великих тачкова. Исто то уради и са три кружна отвора за димњаке. Изрезану мрежу пресавијај по одговарајућим линијама све док не добијеш жељени изглед модела. Тада исправи беле ивичњаке и залепи их на њихова места. Готове димњаке протури кроз отворе на локомотиви и залепи необојене делове са њене унутрашње стране. Необојени део фењера протури кроз отвор који ћеш пробушити на предњем делу локомотиве и залепи га с њене унутрашње стране.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Желела бих да се дописујем с другарицама из земље и иностранства. Имам 12 година и ученица сам VI разреда. Хоби ми је скупљање маркица од чоколаде и правих марака с ковертама, а скупљањем још и салвете. Језик дописивања: српскохрватски, руски и мађарски. Марина Суботић, ул. Моше Пијаде 7, Темерин.

Ученица сам VII разреда основне школе, имам 13 година. Желела бих да се дописујем са девојчицама, мојим вршњакињама, из Енглеске или неке друге земље, на енглеском, немачком или српскохрватском језику. Размњивала бих марке, салвете и разгледнице. Бранкица Шарић, V Коварачке бригаде 25, Вања Лука.

Поздрављам све читаоце „Политикиног забавника“ и молим све девојке које се заљубљују у пролеће да ми пишу. Имам 21 годину. Борислав Митровић, М. В. Рогољ 42 — п. Нова Топола, Вања Лука.

Желела бих да се дописујем са другарицама. Имам 10 година. Мој хоби је скупљање: салвета, маркица од писама, омота од бомбона и разгледница. Мерима Бакић, Буре Јакшића 3, Велики Гај код Вршца.

Ученица сам VI разреда основне школе и имам 12 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Хоби ми је скупљање салвета и слике глумаца. Волим бит-музику и обожавам Тома Џонса, Адамоа и Мери Хопкин. Гордана Ђурђевић, ул. 7 јула бр. 32, Алексинац.

Желим да се дописујем са девојкама и младићима из наше земље и Енглеске. Ученик сам V разреда основне школе. Навијам за „Звезду“. Бранко Тодоровић, Раднички пут 69, Сремска Митровица.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства на руском и немачком. Имам 19 година. Размњивао бих разгледнице и значке. Волим Витлсе и Ролингстоунсе. Андреја Димитријевић, Железничка 2, Велика Плана.

Имам 11 година. Идем у V разред основне школе. Желим да се дописујем са једном девојчицом из наше земље или из иностранства на српскохрватском језику. Сања Кухар, Београд, Хаџи Проданова 24.

Имам 15 година. Желела бих да се дописујем с другарицама из наше земље или СССР. Славица Станковић, ученица I, Гимназија „Станимир Вељковић-Зеле“, Лесковац.

Ученици смо VII разреда основне школе у Зрењанину. У нашој школи постоји секција младих биолога чији смо и ми чланови. Наша жеља је да склопимо пријатељство са неком приморском школом у којој такође постоји биолошка секција ради размене биљних и животињских збирки и узајамних посета. Чланови биолошке секције, Осн. шк. „Соња Маринковић“, Зрењанин.

МАЛА ПОШТА

СВЕ ЋЕ ТО ПРОЋИ

Драги Забавниче,
Пошто сам твој стални читалац, молила бих те за један савет. Мислим да ме нећеш разочарати и да ћеш ми одговорити: како се скидају пеге, флеке и бубуљице с лица? Ако постоји нека крема или неко друго средство, јави ми.
Љ. Ч., Титово Ужице

ЈАСМИНА

Од пре две године бавим се аматерски фотографијом, па сам одлучио да вам пошаљем један свој рад. Ако мислите да је добар и успео, волео бих да га објавите у „Забавнику“. Снимио сам своје млађу другарицу Јасмину Сифниос, ученицу основне школе. Иначе ја идем у I разред школе за индустријско обликовање у Београду. Члан сам Фото-клуба „Београд“.

Мирослав Бошков
Београд, Далматинска 100

Против пеге нема нарочитог лека — ставља се мало кинина у пудер, али ако сте сувише млади не препоручујемо пудер. И још нешто, пеге на лицу су веома симпатичне, зашто их сакривати? Да би вам се изгубиле бубуљице (а сигурно сте у пубертету када су оне нормална појава) умивајте лице два-три пута дневно топлом водом и сапуном (на пример беби — Мерима) па увече заспите галком она места где су бубуљице. Не дирајте их прстима и не истискујте јер ће остати трагови, чак и дубоки ожиљци ако повредите дубље слојеве кожног ткива.

ПОЗИВ НА ЛЕТОВАЊЕ

Новоосновани клуб „Три мускетара“, Београд, Приморска 19а позива све заинтересоване младиће и девојке од 15 — 18 година да свој летњи распуст проведу путујући по јадранској обали са клубом „Три мускетара“ из Београда и клубом из Бишфилера, Француска. Од Београда до Дубровника путује се аутобусима које би клуб резервисао. Са собом понети 40 — 50 хиљада, већ према могућностима. Правимо и излете по околини Дубровника пешнице, а кампујемо у шаторима. Сви заинтересовани нека се јаве на адресу: Радослав Михаиловић, Приморска 19а, Београд, Југославија.

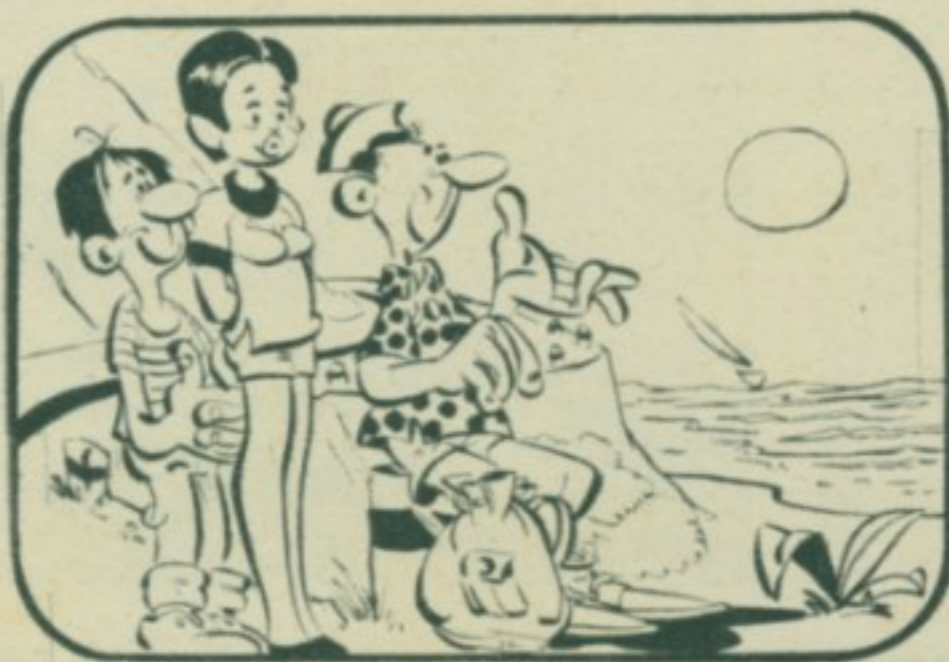
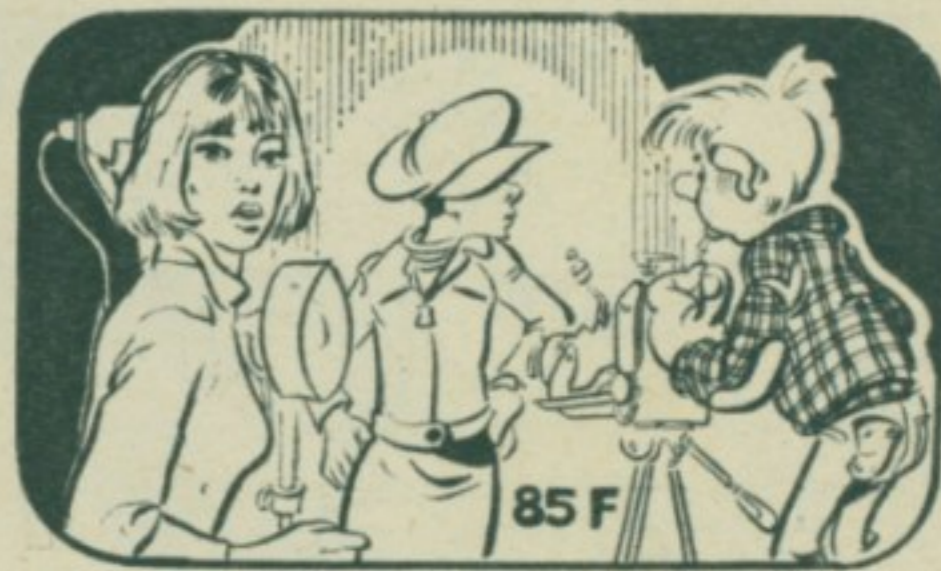

ФОТО-МОДЕЛ

Драга редакцијо,
Желим да будем фото-модел, али бих то волела да радим лети (кад је школски распуст). То бих радила да зарадим новац за школовање а и из разоноде. Имам 15 година и врло сам zgodна. Да ли са својих 15 година могу да будем фото-модел и коме да се обратим?
С. С. Нови Сад

Редакција „Илустроване политике“ има стални конкурс за фото-моделе. Истина, тај конкурс важи само за девојке из Београда. Међутим, ако сте заиста тако лепа као што кажете, дођите једног дана пре подне у Илустровану Политику, Београд, Македонска 27/XIII спрат.

* УКРШЊЕНЕ РЕЧИ *

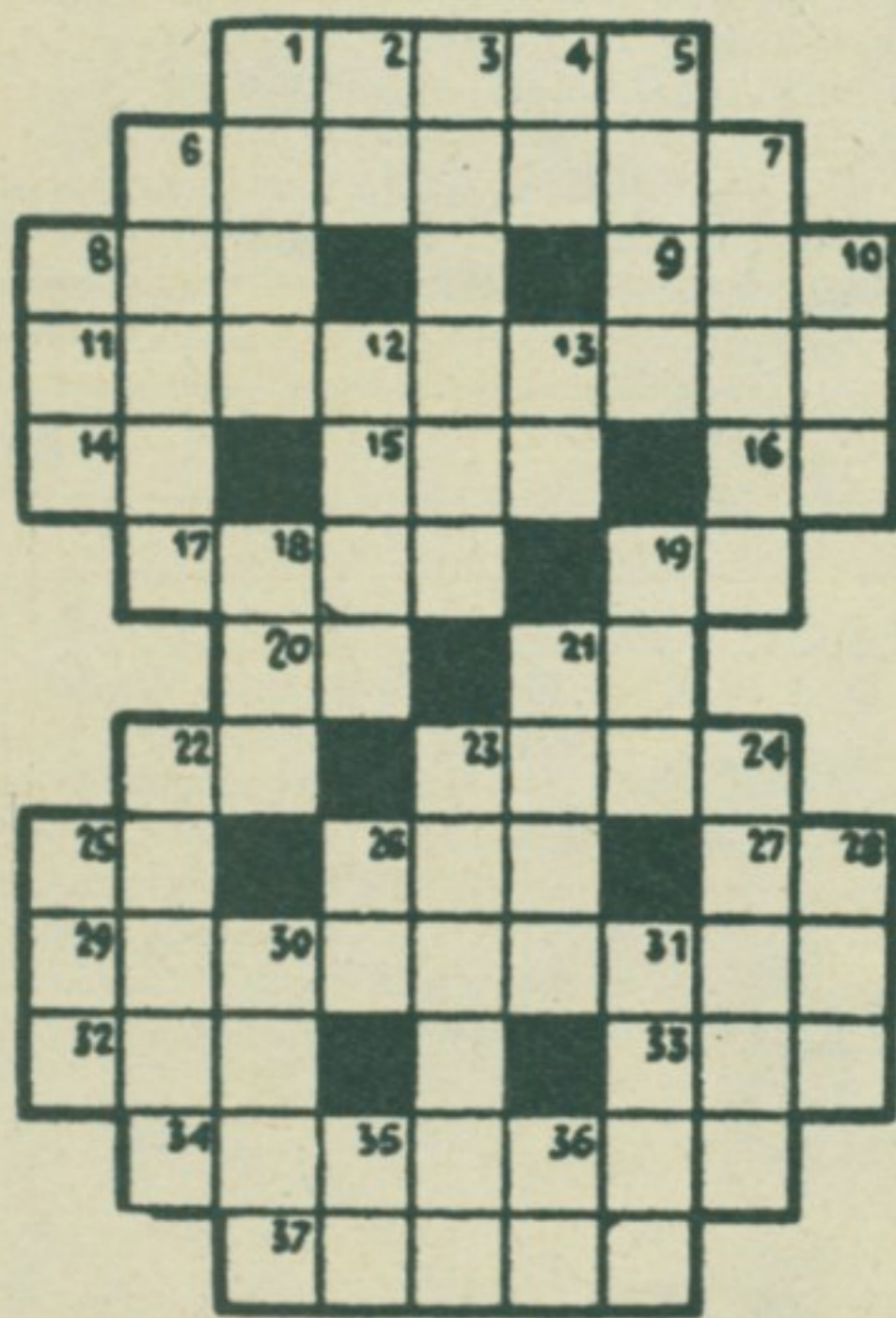
ВОДОРАВНО: 1) староримски комедиограф, 6) спорно питање, 8) временско раздобље, 9) целокупан, 11) енигма, 14) митолошки бог подземља, 15) део лица, 16) коњ, 17) врста жита, 19) першун, 20) узвик, 21) иницијали савременог хрватског књи-

жевника („На камењу“), 22) иницијали аутора „Јазавац пред судом“, 23) грчко слово, 25) хемијски знак за алуминијум, 26) доживљај за време спавања, 27) домаћа животиња, 29) мера за дужину, 32) назив, 33) телефонски позив, 34) пустиња у Чилеу, 37) лице.

УСПРАВНО: 1) главни град Чехословачке, 2) гувернер Свете Јелене у доба Наполеона, 3) тропско дрво, 4) два слова, 5) проба, експеримент, 6) музеј у Мадриду, 7) врста мајмуна, 8) направа за узимање материјала за микробиолошко испитивање, 10) јединица електричне снаге, 12) показна заменица, 13) слово латинице, 18) столеће, 19) спис, 21) врста крвних судова, 22) дизање нивоа морске површине, 23) град на реци Нигеру у Африци, 24) планина у близини Београда, 25) новозеландско дрво за бродоградњу, 26) зачин јелу, 28) народно коло, 30) годишње доба, 31) мрак, 35) хемијски знак за арсен, 36) почетна слова азбуке.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Загреб, 6) тога, 7) Кир, 9) Ана, 10) Срби, 11) ла, 12) скалп, 13) иза, 15) О'Нил, 16) ратар, 18) ои, 19) мед, 20) аг, 21) офсет, 23) ре, 25) мит, 26) амал, 28) ер, 29) Трифо, 30) гол, 32) алир, 33) авет, 35) еја, 36) Атбара.

Главни и одговорни уредник Никола Ленић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Текући рачун број 608-1-82-1. Поштански фах 124. Телефонски: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1, тел. 22-711.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ (26. страна) РЕШЕЊЕ:

Кривац је златар Андре Марбе који се прерушен (наочари и црна брада) у хотелу уписао под измишљеним именом Албер Молин. На његовој кошуљи су били извезени иницијали А и М, то јест почетна слова његовог правога имена: Андре Марбе. Очигледно није имао маште кад се потписивао, а и заборавио је да скине иглу с иницијалима.

WALT
DISNEY

МИКИ

